

OBALA[®] *plus*

JUNIJ 2024

številka 64

Lina Eržen

stran 32

FRANKO JURI
stran 14

TANJA CEGLAR
stran 38

TRENDI
stran 42

Ana Belac

stran 34

RECEPT
stran 46

stran 10

ČASOPIS IN PORTAL ZA SLOVENSKO ISTRO S POGLEDOM NA MORJE

Piran - Izola - Koper - Ankarán, vsak mesec brezplačno v gospodinjstva.

WWW.OBALAPLUS.SI

Sveže vsebine vsak dan na spletu

TOMAŽ
PEROVIČ

Kandidiranje za poslanca v Evropskem parlamentu zahteva veliko znanja o Evropi in strasti do mednarodnih odnosov pravi Mojca Kleva. Na letošnjih volitvah kandidira na devetih listah skoraj 90 posameznikov, a samo Mojca iz Istre. Mogoče je res vseeno, ali je poslanec iz Prekmurja, Ljubljane ali Slovenske Istre, je pa vsaj zanimivo, da je edini. Zanimanja za politiko, takšno in drugačno, je zares malo. Težko bomo našli družbo na obali, ki jo bodo teme, o katerih danes razpravljajo kandidati, pripravila do pogovora o njih. Res, vsi se zgrozimo ob posnetkih vojne v Palestini, a nima mo občutka, da to zahteva naše osebno prizadevanje (razen skupine, ki je protestirala v Kopru). Prehrambena politika, ki ji danes pravijo »od vil do vilic«, je seveda nekaj, kar nas zanima, a najpogostejše le sajenje lastnega paradižnika in zelenjave. Neumnosti, kot so privarjeni zamaški na plastenkah, velikost kumaric in piščancev, s katerimi se tudi ukvarjajo, me jezijo, ampak kumarice gojimo sami in po jajca in piščance hodimo k sosedu. Morda je to odgovor na nekatere evropske teme. Mislimo lahko globalno, delujemo pa lokalno ob temah, ki nas zadevajo in na katere, brez EU ali z njo, že poznamo odgovore. Velika slika je seveda drugačna. Vojna kot način reševanja konfliktov, je še vedno najpogostejši način reševanja napetosti in bo slej ko prej vplivalo na vse nas, zato je verjetno pametno voliti, vseeno pa je, ali je kandidat iz moje krajevne skupnosti ali ne.

V Istri malo zanimanja za kandidaturo evropskega poslanca

Medtem ko smo v uredništvu pregledovali kandidatne liste za letošnje volitve poslancev v Evropski parlament, smo opazili le eno kandidatko iz Slovenske Istre. Zanimalo nas je, od kod majhno zanimanje obalnih politikov.

Na prihajajočih volitvah poslancev v Evropski parlament bo kot edina kandidatka iz Slovenske Istre nastopila Koprčanka **Mojca Kleva Kekuš** (SD), ki je funkcijo evropske poslanke že opravljala, medtem ko je trenutno svetovalka koprškega župana.

«Kandidiranje za evropsko poslanko je

zame velika čast, saj po devetih letih življenja v Bruslju poznam delovanje evropskih institucij in sistem sprejemanja zakonodaje. Začela sem kot pripravnica v administraciji Evropskega parlamenta in postopno prišla do mandata poslanke. Z EU projekti in politikami se ukvarjam že polo-

Časopis in spletni portal OBALApplus® sta vpisana v razvid medijev Ministrstva za kulturo pod zaporedno številko 2216. ISSN 2670-4609. Izdajatelj MBM MEDIA d.o.o., Portorož. Distribucija preko Pošte Slovenije v gospodinjstva občin Ankaran, Koper, Izola in Piran. Število izvodov 27.200. Uredništvo: Pristaniška 14, 6000 Koper, urednistvo@obalaplus.si, 05 9045 710, 040 600 700. Oglaševanje: marketing@obalaplus.si, 040 771 000. Odgovorni urednik Mauro Belac, mauro.belac@obalaplus.si. Urednik Tomaž Perovič, tomaz.perovic@obalaplus.si. Člani uredništva: Boris Šuligoj, Bojana Leskovar, Nataša Benčič, Dorjan Marušič, Manca Hribovšek, Sašo Mejak, Katja Pegan, Eva Branc, Andreja Comino, Andreja Čmaj Fakin in Petra Mežnarc. Oblikovanje Emigma d.o.o. Prelom tiskane izdaje Tedy Grbec, GT-design d.o.o. Urejanje spletnega portala Elvis Dobrilović. Stališča avtorjev prispevkov ne izražajo nujno stališč uredništva. Za točnost podatkov in podpisanih vsebinah odgovarjajo avtorji oz. naročniki objav. Za nepodpisane vsebine je avtor uredništvo. Promocijska sporočila in naročene objave so ločena od uredniških vsebin in označena z oznako ©. Datum izida 29. maj 2024.

Strani s podnaslovom OBALApplus AKTUALNO sofinancira Ministrstvo za kulturo RS.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

vico svojega življenja in sem še vedno EU entuziastka,” je o svoji kandidaturi dejala Mojca Kleva Kekuš. Kot pravi, potrebuješ za kandidiranje na takšno funkcijo veliko znanja o Evropi in strast do mednarodnih odnosov. Po njenih besedah gre za specifično politično funkcijo, ki zahteva potovanja in veliko časa v tujini, zato se zanjo morda ne odločajo mnogi. “V slovenski Istri delujejo vse večje politične stranke, ki letos kandidirajo, ampak očitno nimajo kandidatov. Socialni demokrati smo se posebej potrudili, da smo na listi iz vseh regij in tako tudi vodimo kampanjo,” je še dodala.

IZBIRA V ROKAH STRANK

Izbira kandidatov (za katerekoli volitve, ne samo evropske) je sicer v rokah političnih strank, ki opravijo proces evidentiranja in izbire kandidatov med svojim članstvom ali širše. Vsaka politična stranka ima svoje postopke in procese za evidentiranje in izbiro kandidatov. Pri sestavi kandidatnih list so politične stranke po Zakonu o volitvah poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament obvezane, da upoštevajo spol (torej na kandidatni listi noben spol ne sme biti zastopan z manj kot 40 odstotki in vsaka lista mora biti sestavljena tako, da je najmanj en kandidat vsakega od spolov uvrščen v zgornjo polovico liste). Teritorialni vidiki predstavnitva niso formalni pogoj za sestavo kandidatnih list, nam je pojasnila dr. Andreja Pegan, docentka na koprski Fakulteti za management Univerze na Primorskem. »Lahko pa odločevalni organi in vodstvo političnih strank v izbiro vključijo tudi lokalne odbore. Upoštevanje teritorialnega vidika pripomore tudi k večji demokratičnosti postopka,« je dodala.

MANJ INTERESA MED KANDIDATI IN VOLIVCI

Glede interesa za kandidiranje na evropskih volitvah raziskave kažejo, da politične stranke in politiki dojemajo Evropski parlament kot manj pomembno od-

ločevalsko telo, kar vpliva na privlačnost funkcije člana Evropskega parlamenta. »Čeprav se ta percepcija počasi spreminja, je še vedno zelo prisotna v večini držav članic. To se kaže tudi v sestavi Evropskega parlamenta, saj je le manjše število evropskih poslancev pred izvolitvijo v EP zasedalo visoke politične funkcije v nacionalni politiki. Kariera v Evropskem parlamentu tudi ni odskočna deska za nadaljnjo politično kariero v nacionalnem političnem prostoru (Tanja Fajon in Borut Pahor sta izjemi). Vse to vpliva na interes za kandidiranje,« je pojasnila Peganova.

Prav tako je nižji interes volivcev za volitve v Evropski parlament kot za volitve v nacionalni parlament. Povprečna volilna udeležba se je med 2014 in 2019 sicer nekoliko izboljšala. »Pri nas v Sloveniji beležimo eno izmed najnižjih volilnih udeležb v Evropski uniji, kar slabo vpliva na ugled države,« pravi politologinja, po njenem mnenju pa na pomanjkanje interesa vpliva več dejavnikov, kot so medijsko poročanje, zanimanje nacionalnih politikov in slovenskega parlamenta za evropske vsebine, zapletenost odločevalskih procesov ter številne krize v Evropski uniji, politična apatija ter občutek državljanov, da so institucije oddaljene in nedostopne. »Različne afere, ki se vrstijo že vse od začetka obstoja neposredno izvoljenega Evropskega parlamenta, dajejo občutek, da EP ni povsem transparenten in demokratičen pri svojem delovanju, kar še dodatno vpliva na zaupanje državljanov in volilno udeležbo,« še dodaja.

POMEMBNE TEME, NE REGIJE

Za komentar smo vprašali tudi lokalne odbore strank, ki so zastopane v slovenskem parlamentu in nekaj predstavnikov iz lokalne politike, stroke, gospodarstva. Odzval se je direktor Pomorskega muzeja Piran, Franco Juri, ki je v preteklosti opravljal funkcijo poslanca v državnem zboru, služboval pa je tudi na tujem, saj je bil veleposlanik RS v Španiji in na Kubi. »Menim, da ni pomembno, iz katere slovenske regije prihajajo kandidatke in kandidati za Evropski parlament. Pomembni so predvsem njihova stališča, ideje, kompetentnost, poznavanje ključnih problematik, s katerimi se bodo soočili poslanci ali poslanke. Kakšna bodo njihova stališča o vojni in miru, oboroževanju in militarizaciji Evrope, človekovih pravicah, migracijah, lobističnega tihotapljanja jedrske energije

EVA
BRANC

v zeleno agendo, koruptivnega delovanja velikih koncernov (od fitofarmaceutskih do orožarskih) preko komisije in parlamenta, infrastrukturah, socialni državi, javnem zdravstvu in šolstvu, delavskih pravicah, prekarnosti dela, zlasti mladih, stanovanjskih politikah, obdavljanju transnacionalnega kapitala in tako dalje. To so teme, o katerih pričakujemo odgovore, ne pa, ali evroposlanec prihaja iz Istre ali Prekmurja,« meni Juri.

Od političnih strank so nam na vprašanja odgovorili v Gibanju Svoboda in SD. V koprskem odboru Socialnih demokratov pravijo, da je njihova ekipa na letošnjih volitvah v Evropski parlament zelo raznolika, tako po starosti, kraju bivanja, izobrazbi, poklicu in zanimanjih. »S pomembnimi posamezniki, ki so aktivni v lokalnem okolju, smo pokrili Slovenijo od Kopra do Murske Sobote. Gre za kompetentno in sposobno ekipo, ki se zavzema za politiko močne Evrope in se je sposobna soočiti z vsemi izzivi trenutnega časa,« so navedli.

V Gibanju Svoboda medtem pravijo, da so imeli pri sestavi liste kandidatov in kandidatke za evropske volitve v mislih predvsem njihovo poklicno, strokovno in svetovnonazorsko usmerjenost. »Evropske volitve so seveda drugačne kot državnoborske ali lokalne. Prepričani smo, da bodo evropski poslanci, ki bodo izvoljeni na listi Gibanja Svoboda, polnopravno in odgovorno zastopali interese vse Slovenije, tudi Istre,« še pravijo.

Pripoved o drugačnosti našega morja

Morje, katerega značaj je obratno sorazmeren z njegovo maso in premo sorazmeren z znanjem o njem.

Kaj si se naučil z izdajo knjige Na drugi obali, kaj z njo sporočaš in kaj je najbolj zanimalo ljudi na predstavitvah knjige, me je povsem delovno »potipal« urednik Tomaž Perovič in predlagal, naj strnem vtise s predstavitev knjige. Če bi te predstavitev skušal povzeti, bi rekel, da knjiga pripoveduje predvsem o drugačnosti in posebnosti našega morja. Značaj tega morja je obratno sorazmeren z njegovo maso: toliko zanimivejše je, kolikor manj nam ga ostaja in premosorazmeren z znanjem o njem, torej

toliko bolj posebno je, kolikor bolj ga poznamo. **»Kateri kriterij si uporabil pri izbiri pripovedi za knjigo?«** je vprašal urednik Sobotne priloge Dela Ali Žerdin. Prvi kriterij pri izbiri zgodbe je bil, naj bi pripovedi kljub preteklemu času še zmeraj pritegnile bralca. To je alfa in omega vsakega novinarskega dela. Tema mora zanimati tiste, ki jim je namenjena. Ob brskanju obsežnega Delovega arhiva sem iskal predvsem zgodbe z dimenzijo brezčasnosti, torej o takšnih ljudeh ali dogodkih, ki

vzbudijo pozornost tudi po toliko letih od objave. »Včerajšnjih časopisnih zgodb že naslednjega dne ni več, knjiga ostane v knjižnici. Če ni zanimiva, si lahko čez 20 let nakoplješ sramoto. Te je bilo tega kaj strah?« je vprašal Žerdin. O sramoti nisem razmišljal. Mene je bolj presenetilo, da so lahko tudi po 15 ali 20 letih celo bolj zanimive. **Kaj je »druga obala«**, je zanimalo Žerdina. Naslov Na drugi obali ima več pomenov: da opozarjaš na drugačna stališča, da se z nečim ne strinjaš in si v opoziciji. Izhajal sem s stališča, da vsakdo drugače vidi isti kraj. Včasih zadoščata samo dva koraka vstran, da zaznaš drugačnost istega prostora. Verjetno me je navdihnil Heraklit s svojim dialektičnim prebiskom: V isto reko stopamo, pa spet ne stopamo, smo in nismo. Tudi obalno črto, tisto navideznost med morjem in zemljo, vidi vsakdo malce drugače, iz česar spoznamo, da je pravzaprav vsakdo na drugi obali, čeprav na istem mestu.

»Tako prideva do problema objektivnosti.« Kaj je v novinarstvu objektivna resnica, imperativ, s katerim se spopadajo na novinarskih šolah in potem govorijo o imperativu objektivnosti? Ti pa praviš, da je za razumevanje obale pomembno, s katere točke gledaš na to obalo.«
Moje izhodišče je res malce podobno zgodbi iz kultnega filma Rašomon (Akira Kurosawa), ko isti dogodek (umor in posilstvo) različni ljudje različno vidijo in ga različno opišejo. Vsak, celo umorjeni, ki v filmu spregovori, je doživel zgodbo malce drugače. Čim bolj se lahko približaš različnim zornim kotom, bolj objektivna ali resnična je lahko zgodba. **»V knjigi mrgoli čudežev.«** Že samo v kazalu na zadnji strani sta v naslovih dveh zgodb: Čudežni piranski dvizni most in Vrt, v katerem mrgoli čudes. Te privlačijo čudeži?«
Me, ampak prepričan sem, da čudeži privlačijo ljudi. Fascinirajo nas, ker nas navdajajo z upanjem, ker so nekaj nepriča-

kovano močnega, nadnaravnega, zunaj našega logičnega razmišljanja in običajnega vsakdana, zato seveda vzbujajo radovednost. »Kakšen čudež je, da imamo ob piranski Punti toliko vrst babic, ribic, ki niso cenjene med ribiči, so pa zanimive za biologe in potapljač.« Seveda je to čudež. Če so ljudje prepričani in pričakujejo, da je naše morje pusto in prazno kot puščava, nezanimivo, potem pa jim dr. Lovrenc Lipej, ki morje pozna, dokaže, da je povsem nasprotno, da živi tukaj kar 19 od vseh 22 vrst babic v Jadranu, se temu, ki to dejstvo ugotovi, lahko zdi vsaj čudovito, če ne čudežno. Čudežno, ker piranska Punta tako spremeni »agregatno« stanje, dokler pa tega ne veš, je to morje dolgočasno. Ko Marjan Richter fotografira morje v vsej svoji barvitosti, nenadoma spoznaš, da je lahko celo podobno slikovito kot Rdeče morje. Tudi tukajšnje ribe so pisane, živobarvne in povsem drugačne od tistega, kar ljudje mislijo. Čudeža v resnici ni, ker so babice že ves ta čas tam, samo ljudje zanje ne vedo. Čudež se zgodi v njihovi glavi, zato je naslov knjige Na drugi obali, ker govorimo o podobnih čudežih. **»Percepcija našega morja, da v njem ne raste nič,** razen odvržene prazne konzerve in stare pnevmatike, je torej zgrešena?«
Večina ljudi je prepričanih, da je južnejše morje lepše, ker je bolj prozorno, bolj modro. Tukaj pogostejše spreminja barve, je sivo, zeleno, modro, po neurjih in dežju je motno, pogostejše zacveti, je polno planktona, včasih je tudi povsem prozorno in je vsaj toliko, če ne še pestrejše kot južnejše morje. »V naslovu zgodbe o kitu ni besede čudež, meni pa se to, da pride v ta zaliv velik kit, zdi velik čudež,« ugotavlja Ali Žerdin.

Prvi kit, ki ga pozna piranska zgodovina, je bil zobati kit glavač leta 1555, ki je nasedel pri piranskih solinah. Poginjenega so našli Pirančani in ga imenovali Morsko čudo (Miracolo di mare). Zdaj ostaja ta nasedli »Miracolo« piranska legenda. Nekaj sveta sem prepotoval in si jih ogledoval v morjih, ampak nikjer niso kiti naredili takega vtisa, kot je naredil kit grbavec iz leta 2009. Ta je bil zame in za vse, ki smo ga gledali, pravi čudež, saj smo ga skoraj lahko pobožali, ga opazovali, skakal je iz morja, ostal je dva meseca, in to manj kot kilometer od naše hiše. Seveda je bila zame in za vse, ki smo ga lahko doživljali, posebej karizmatičen, saj je bil to drugi uradno zabeležen pojav grbavca v Jadranu. Še veliki strokovnjak za morsko biologijo dr. Lovrenc Lipej z Morske biološke postaje Piran sprva ni mogel verjeti, dokler ni pred našimi očmi skočil osem metrov visoko v zrak. **Zakaj so torej novinarske zgodbe toliko bolj privlačne?**
O tem je govoril Dean Jelačin, novinar in urednik s TV Koper: »Ker novinarji poklicno iščemo zanimive zgodbe, jih odkrijemo in znamo o njih povedati kaj več. Ljudje jih zaznajo od daleč in bežno, novinarji pa jim že zaradi narave dela pridemo bližje. Bližje tudi do morja in se moramo vanj bolj poglobiti. Tako smo tudi tega kita drugače doživeli kot morda tisti, ki so samo slišali ali brali o njem in potem pozabili nanj. Kdor pa te zgodbe doživi in se vanje poglobi, seveda vidi več. Naše zgodbe morajo biti privlačne, zato skušamo z njih oklestiti ves manj pomemben balast in sporočamo javnosti najzanimivejše dele dogodka.«
»Ali se morda šališ, da je pri Poreču pred leti nasedel morski pes in so ga rešili slovenski dijaki, ki so šli po naključju mimo?« Ali Žerdin oceni, da je tudi zgodba o reševanju nasedlega morskega psa pri Poreču čudežna.
Nič se ne šalim. Vse zgodbe iz te knjige so resnične. Dijaki so z imeni in priimki, dogodek so celo fotografirali. Pravzaprav lep dogodek. Zvečer so ob sprehodu ob

obali pred Porečem naleteli na veliko nasedlo ribo in se z golimi rokami lotili precej hrapave in ostre kože psa modrulja. Le toliko so ga lahko obrnili, da je potem sam odplaval v globoko morje. Zgodba bi šla v pozabo, če ne bi pristala v knjigi. »To je odlična zgodba. Kaže na primeren odnos do psa kot najboljšega človekovega prijatelja, četudi je morski pes,« je komentiral Žerdin in, kot se za doktorja novinarske znanosti spodobi, vprašal: **»Kaj je zate novinarstvo?«**
Novinarstvo je profesija in poslanstvo. To so še kar natančno določena pravila, po katerih se moraš ravhati, da čim bolj verodostojno poveš različne stvari in izstopajoče, relevantne, poučne zgodbe javnosti. In zakaj sem veliko delal, je spet zanimalo Žerdina.
Ker sem spoznal, da lažje delam, če veliko delam. Z delom sem dobil »mišice« za pisanje. Podobno, kot je uspešen atlet, ki veliko teče. Če preveč počiva, mu mišice uplahnejo.
»To pomeni, da moraš biti kot morski pes in ves čas plavati,« je novinarsko delo opisal Žerdin.
Tudi novinarko in pisateljico Bojano Leskovar je bolj kot knjiga zanimalo novinarstvo. Kako drugačno je bilo novinarstvo pred 30 ali 40 leti in kako se to novinarstvo danes

BORIS ŠULIGOJ

ob pojavu družbenih medijev spreminja. Ljudje vse manj berejo, a vse bolj razpravljajo. Predvsem pa današnjim novinarjem manjka eno od pomembnejših orodij za njihovo delo: radovednost. Kako načitani in razgledani so bili legendarni Delovi novinarji, kot denimo Miro Poč, Slavko Fras, Tit Doberšek, Tit Vidmar, Jure Apih, Andrej in Bogdan Novak ... Na vsaki od predstavitev so poslušalce najbolj zanimala prav tiste zgodbe, o katerih Žerdin pravi, da odražajo določeno mero čudežnosti. Čeprav nihče od nas v resnici ne verjame v čudeže, pa so nekateri dogodki vendarle tako posebni, da so za običajno logiko in pravila nadvse izstopajoči. Novinarji morajo take dogodke videti in primerno zabeležiti. Na predstavitvi v Mestni knjižnici Piran je bilo zanimanje za knjigo veliko tudi, ker smo govorili o samih »znancih«. Kot na primer o biologu, ustanovitelju Morske biološke postaje Piran, Jožetu Štirnu. Zgodba dobi povsem drugo težo, če bralci osebno poznajo njene glavne junake. Ko dogodek zakuha znanec

iz sosednje ulice, zgodba spremeni barvo in pridobi veljavo. Na večer je o morju in knjigi nekaj besed povedala tudi Senja Štirn, hčerka velikega biologa, ki živi in dela v Franciji. Tako se je vsaj duh enega od knjižnih junakov pojavil med poslušalci teh zgodb. **V Križu so bolj povezani s Piranom, kot si predstavljamo** S posebnim pričakovanjem so knjigo sprejeli tudi v Križu pri Trstu, kar je tamkajšnji novinar Primorskega dnevnika Sandor Tence pojasnil kot neke vrste naravno povezanost med ribiško kraško vasico in ribiškim Piranom. Celo ustanovitelj slovitega Ribiškega muzeja v Križu ladijski inženir Franko Cossutta in Bruno Volpi Lisjak sta obiskovala Pomorsko šolo v Piranu. Kržani so ponosni na svojo ribiško tradicijo, čeprav živijo na Krasu, 750 stopnic nad morjem. O tem, kako so še v prejšnjem stoletju lovili tune, pripoveduje njihov ribiški muzej in ena zgodba v knjigi. Sandor Tence (tudi on iz Križa) je ugotovil, da bi nekatere zgodbe gotovo zaslužile filmsko upodobitev. Kržane je pritegnila zgodba slovenske morske biologije Miroslava Zeia, ki se je rodil v sosednji Nabrežini. Prav tako jih je zanimal razvoj portoroškega turizma v času, ko je za razvoj Portoroža med obema vojnama skrbela tržaška družina bratov Cosulich in seveda zgodba o razvoju Luke

Koper, saj so bili med poslušalci tudi veliki poznavalci pomorstva. Franko Cossutta pa je poudaril, da se sedanja predsednica uprave Luke Koper piše Kržan, iz česar je sklepal, da je vsaj z imenom povezana s prebivalci Križa. **Kako lahko najdeš nesrečnega plavalca sredi oceana** Žerdin je naštel še celo vrsto primerov iz knjige, ki bi jih lahko uvrstili med čudeže: na primer, kako je izolski ribič Cristiano Pugliese rešil gotove smrti prijatelja Massima Fičurja in njegovega psa, potem ko je njegovo barčico povozil turški trajekt in sta ostala v hladnem februarjem morju tri ure; kako se je rešil Damjan Pesek, ki ga je beli morski volk ugriznil v nogo v morju na Visu ali kakšen čudež je doletel danes priznanega slovenskega igral-

ca Lotosa Šparovca, ki je pred tremi desetletji padel z ladje Bočna Splošne plovbe Portorož v Atlantski ocean, daleč od afriške obale, a se je ladja vrnila in ga po dveh urah plovbe vseeno našla, kot bi našla še nekaj manjšega od igle v kopici sena. Večkratni čudež se je med drugo svetovno vojno zgodil tudi amerškemu pilotu Charlesu Doughertyju, ki mu je v zadnjem trenutku uspelo odskočiti iz gorečega letala nad vasjo Boršt (pri Kopru). Padalo se mu je odprlo tik pred pristankom. Drugič je bila sreča, da so ga domačini dobro skrili pred Nemci in tretjič še večja sreča, da več dni kasneje po naključju ni bil v bunkerju partizanske komande mesta Koper, ko so ga izdali domači izdajalci. Nemci so obkolili in uničili bunker, pilota pa je rešil dober refošk, ki ga je tistega večera spil preveč. Kasneje pa so ga partizani (četrtič) srečno prepeljali mimo vseh zased do Bele krajine. **Junaki zgodb niso od včeraj** Drago Mislej Mef je na predstavitvi v Izoli poudaril, da številne zgodbe in ljudje, ki so v svojem času veliko pomenili okolju, be-

žijo iz spomina. Zanimale so ga zgodbe posebnih Izolanov in vse slabši položaj ribičev, saj z njimi deli usodo tudi mesto, ki postaja vse manj ribiško in vse bolj turistično. Izolanom knjiga pripoveduje, da je Slovenija postavila svetovni rekord v zmanjšanju količine ulova rib. Tega se sami vse bolj zavedajo, saj čutijo, da jih ta sprememba po sili razmer seli »na povsem drugo obalo«. Predstavitve knjige je v Izolo k Mefu zvabila tudi več kot 100 let starega Dušana Puha, dobesedno živo portoroško legendo prejšnjega stoletja. Krivično pa je, da so vsi ti ljudje predstavljeni le v kratkih zgodbah, mnogi med njimi bi zaslužili biografsko knjigo in celo film. Dobra plat kratkih zgodb pa je, da jih marsikdo raje prebere in se potem kar malce čudi: Kaj vse so počeli, kaj mislili, kaj so si upali in kakšne viharje so previharili. Popisal sem jih zato, da morda kdo ne bi mislil, da se je življenje začelo danes. Vsi junaki te knjige niso od včeraj. Živeli bodo tudi jutri, z drugimi imeni in priimki, na drugi obali.

MA'KE DOBRI POMIDORI

Ni ga bulšega kur domači pomidori!

V prodajalnah Agraria Koper vas pričakujejo različne sorte paradižnikov z okoliških kmetij, ki so zrastle na istrski zemlji, obsijani s soncem. Privoščite si sveže, sočne in mesnate paradižnike, polne okusa.

Volovsko srce

Češnjev paradižnik

Pelati

Jožica Bolčič
KMETIJA BOLČIČ LUCIJA

Kmetija Bolčič v Luciji že štiri desetletja prideluje paradižnik na tradicionalen način. V zadnjih letih prisegajo na sorto Signora, ki daje odličen pridelek in je bolj odporen proti boleznim in škodljivcem. Ročno obran v polni zrelosti, polnega okusa.

“Naravne nesreče ne čakajo. Tudi mi ne smemo.”

Uroš Brežan
za evropskega poslanca
SVOBODA
EVROPSKE VOLITVE

GLASUJ ZA LISTO

1

GENERALI za zeleno evropsko gospodarstvo

SME ENTERPRIZE NATEČAJ V SLOVENIJI V POLNEM TEKU

Mala in srednje velika podjetja, med katerimi so tudi prodorni slovenski podjetniki, predstavljajo srce gospodarstva v EU. Kot takšni predstavljajo veliko priložnost za nadaljnjo trajnostno rast in razvoj celotne družbe. To že dlje časa prepoznava tudi Generali in podjetja prek nagradnega natečaja SME EnterPRIZE spodbuja k zelenemu delovanju. Prijave so odprte do 10. junija. Podjetniki, preverite na www.generali.si/sme-enterprize in se prijavite. Enostavno je.

Natečaj SME EnterPRIZE, ki ga Generali v Sloveniji organizira drugo let zapored, v Evropi pa četrtič, je ena od iniciativ, s katerimi **spodbuja in nagraduje mala in srednje velika podjetja**, ki vpeljujejo **trajnostne prakse**. Odziv na natečaj kaže, da podjetja trajnost razumejo kot ključno

konkurenčno prednost in priložnost za uspeh, kar dokazujejo inovativni projekti, predstavljeni v njihovih prijavah.

Ključni vlogi trajnostnega delovanja, ki omogoča hitrejšo prilagoditev na gospodarske in okoljske razmere, se je v svojem strateškem načrtu »Vseživljenjski partner 24: Spodbujanje rasti« zavezal tudi Generali.

Hkrati to iniciativo širi na poslovne partnerje. Verjame, da skupaj lahko ustvarijo veliko več novih priložnosti za lepšo, bolj zeleno in bolj odgovorno prihodnost za nadaljnje generacije, kot sami.

PRIJAVITE SVOJE TRAJNOSTNE PRAKSE ŠE DANES!

Nagradni natečaj svoja vrata letos odpira v evropskih in tudi že azijskih državah. Podjetnikom prinaša priložnost, da širši javnosti predstavijo ne le svoje trajnostne projekte, temveč tudi podjetje. Prijave so možne v dveh kategorijah: **pozitiven vpliv na okolje** ter **pozitiven vpliv na zaposlene, družbo in skupnost**.

Slovenska strokovna žirija bo med prijavljenimi izbrala najboljši praksi vsake kategorije. Zmagovalca bosta nagrajena s **finančno nagrado v višini 10.000 evrov**, drugo uvrščena pa **paket poslovnih zavarovanj v vrednosti 2.500 evrov**. Slovensko podjetje z najboljšo prakso po mnenju mednarodne žirije bo imelo priložnost, da se kot **slovenski junak trajnosti** skupaj z ostalimi evropskimi junaki **predstavi na zaključnem dogodku spomladi 2025 v Bruslju**.

Kljub obsežni gradnji sta voda in zrak čista

DRUGI TIR ŽELEZNIŠKE PROGE DIVAČA–KOPER JE VELIK INFRASTRUKTURNI PROJEKT, KI SE GRADI S SPOŠTOVANJEM DO OKOLJA, V KATEREGA POSEGA. GRADNJA JE V POLNEM TEKU – ZGRAJENI SO ŽE VSI TRIJE VIADUKTI, KMALU BODO IZKOPANI VSI PREDORI. GRADBENI STROJI BRNIJO 24 UR NA DAN, NA PROJEKTU DELA PRIBLIŽNO 1000 DELAVCEV. VES ČAS GRADNJE PA SO POSEGI V OKOLJE SKRBNO NADZOROVANI, IZVAJAJO SE ŠTEVILNE MERITVE, KJER SE NE PRESEGAJO MEJNE VREDNOSTI IN DOKAZUJEJO, DA SO ZRAK IN VODOTOKI V BLIŽINI GRADBIŠČ ČISTI.

Pri umeščanju drugega tira v prostor, so se poiskale rešitve, ki so naravi najbolj prijazne, saj proga poteka po okoljsko občutljivih in varovanih območjih. Stara železniška proga, zgrajena leta 1967, poteka preko vodovarstvenih območij in je z vidika ohranjanja narave in kulturne dediščine neprimerna. Pri gradnji drugega tira pa je kljub velikim gradbenim posegom cilj družbe 2TDK, da okolje ostane čim bolj nedotaknjeno ter tako pokaže, kako lahko človeška dela in narava bivata v sozvočju.

MED GRADNJO SE IZVAJAJO MERITVE HRUPA, ZRAKA, VODA IN VIBRACIJ

Proga drugega tira se v največji možni meri izogne strnjanim naseljem. Med gradnjo

predorskih cevi se izvaja monitoring vibracij na objektih v neposredni bližini predorov. Učinek vibracij naj bi bil med gradnjo zmeren, po izgradnji pa bodo med obratovanjem proge uvedene takšne tehnične rešitve, da bo njihov učinek majhen in neznamen. Že zdaj se je na progi s posebno metodo simuliralo tresenje v predoru podobne tistim, ki se bodo pojavili ob vožnji vlaka. Ugotovljeno je bilo, da vožnja vlakov ne bo poslabšala kakovosti bivanja v stanovanjskih stavbah v bližini proge drugega tira. Izvajajo se tudi redne meritve hrupa in kakovosti zraka in meritve stanja površinskih, podzemnih, odpadnih in padavinskih voda, ki večinoma pokažejo, da okolje ni preobremenjeno. Vplivi na okolje so predvidoma največji med gradnjo, zato smo za čim boljše obvladovanje stanja voda poleg že predpisanih ukrepov uvedli 24-urni video nadzor Rižane, Glinščice, Vinjanskega potoka in Osapske reke v bližini naših gradbišč, prav tako pa se izvaja vsakodnevno odvzemanje vzorcev vode v Vinjanskem potoku.

ŽIVALI NISO IZGUBILE SVOJIH BIVALIŠČ

Reke ob trasi bodoče železniške proge so tudi med gradnjo neonesnažene, živali pa še vedno prebivajo na območjih, v katere se posega. Še več, nekaterih živalskih vrst popisi, ki so se izvedli pred gradnjo, niso zaznali, a je zdaj ugotovljeno, da so na območju trase drugega tira našle svoj dom, tak je primer vrste netopirja, ki ga pri nas do sedaj nismo opazili in prihaja iz Italije. Ker se je za gradnjo dostopnih cest do gradbišč posekal gozd in so mnogi netopirji izgubili svoja bivališča, jim je družba 2TDK postavila nadomestna bivališča, 45 tako imenovanih netopirnic. Uspešnost tega ukrepa se spremlja vsako leto s pregledi teh bivališč. Zadnji pregledi tako ugotavljajo primere do sedaj neznane vrste netopirja, ki je prišel iz Italije. Dolina Glinščice je najbolj občutljivo območje na trasi drugega tira, zato je v fazi izvajanja del treba dosledno upoštevati številne okoljske zahteve. Soteska Glinščice se nahaja v krajinskem parku, viadukt Glinščica, ki poteka skozi sotesko, je v obliki zaprte škatle. Takšna oblika viadukta omogoča ustrezno prezračevanje predorov Lokev (T1) in Beka (T2) ter zaščito pred iztirjenjem, vetrom, hrupom in emisijami izpustov v varovanem Krajinskem parku Beka. Zaprt viadukt se je zgradil tudi zato, da med obratovanjem proge ne bi prišlo do kakršnegakoli onesnaženja doline. Pod viaduktom teče Glinščica, dokaz čistosti reke med gradnjo pa je rak koščak, ki se nahaja samo v neonesnaženih vodotokih. Stalna prisotnost raka koščaka na tem območju je torej pokazatelj dobrega ekološkega stanja Glinščice in da gradnja v večji meri ne vpliva na občutljivo okolje. Tudi populacije rib v vodotokih druge ob trasi ostajajo nespremenjene. Kljub zahtevnosti in velikosti projekta je torej gradnja železniške proge Divača–Koper dokaz, da so sprejeti okoljevarstveni ukrepi in izvedeni monitoringi v veliki meri ohranili okolje in živali.

VABILO ZA VSA MALA IN SREDNJE VELIKA PODJETJA!
SKUPAJ LAHKO USTVARIMO TRAJNOSTNO PRIHODNOST ZA NOVE GENERACIJE!
 PRIJAVE NA: www.generali.si/sme-enterprize - do 10. 6. 2024!

Skupaj lahko ustvarimo premike v trajnostno gospodarstvo. Postanite del sprememb in prispevajte k lepši prihodnosti za vse.

Le attività della CAN costiera

€

VISITA CONOSCITIVA DEL NUOVO AMBASCIATORE ITALIANO IN SLOVENIA A CAPODISTRIA

Prima visita nel capodistriano per il nuovo ambasciatore d'Italia a Lubiana, Giuseppe Cavagna. Prima di tutto, accompagnato dal Console generale, Giovanni Coviello, ha incontrato a Palazzo Gravisi i vertici della Comunità nazionale italiana. Il diplomatico, con alle spalle una ricca carriera in vari stati, ha diretto anche il dipartimento della Farnesina che si occupa dell'Adriatico. Ciò gli ha dato una visione globale sulle regioni dove risiedono i connazionali in Slovenia e Croazia. L'alto ospite ha dimostrato ottima conoscenza anche delle istituzioni e del funzionamento della Comunità nazionale italiana. Cavagna ha rilevato che si tratta di un'importante realtà ampiamente nota a Roma a vari livelli, dove viene ritenuta un elemento molto prezioso da sostenere in ogni modo possibile. Ai connazionali ha espresso apprezzamento per la loro opera tendente a mantenere, diffondere e valorizzare cultura e lingua italiani nei territori in cui vivono. Li ha definiti una sorta di ponte tra Slovenia, Croazia e Italia che sentono e sono orgogliosi delle loro origini. Il Presidente della CAN Costiera, Alberto Scheriani, nel porgere il benvenuto all'Ambasciatore, si è soffermato sul mondo della scuola e sulle riforme in corso a Lubiana. Ha citato poi le iniziative per la base economica della Comunità italiana, il costante impegno per l'attuazione del bilinguismo e per con-

solidare la posizione di Radio e Tv Capodistria. Su quest'ultimo punto si è concentrato anche l'intervento del deputato della CNI al Parlamento sloveno, Felice Žiža, che ha informato sulla decisione del Governo sloveno di creare un gruppo di lavoro per la stesura degli accordi bilaterali tra Lubiana e Zagab-

ria, nonché Lubiana e Roma, riprendendo le finalità del Memorandum a tre del 1992, poi non firmato dalla Slovenia. L'ambasciatore Cavagna ha conferito ancora in municipio con il sindaco di Capodistria, Aleš Bržan. Nella sua visita di cortesia d'inizio mandato, ha avuto modo di conoscere i progetti che la municipalità ha in cantiere nei prossimi anni. Il dottor Cavagna non ha nascosto il suo entusiasmo per una città che dimostra di avere grandi potenzialità di sviluppo nei rapporti internazionali e in campo turistico.

LA CAN COSTIERA INCONTRA L'AMMINISTRAZIONE DI POLIZIA CAPODISTRIANA

Si è tenuto in settimana un incontro con la direttrice dell'Amministrazione della Polizia di Capodistria Alenka Korošec Peruzin e con il suo capo gabinetto, Dimitrij Marušič con i vertici della CAN Costiera guidati dal presidente, Alberto Scheriani. Tema dell'incontro l'applicazione del bilinguismo nel lavoro della Polizia e dei suoi

agenti. Attenzione è andata anche alla stampa e all'uso di modulistica bilingue, nonché l'aggiornamento professionale dei dipendenti per quanto riguarda la lingua italiana. Circa il suo uso è stato rilevato che molti agenti provengono da

altre zone del Paese e non possono pertanto conoscerla. Vengono iscritti ad un corso base, ma purtroppo si rileva che non è sufficiente. Si è quindi discusso della possibilità di organizzare corsi integrativi o di aggiornamento. Per quanto riguarda le traduzioni del materiale informativo è stata sottolineata l'ottima collaborazione della Polizia con l'Ufficio per il bilinguismo della CAN Costiera.

COMMISSIONE PARLAMENTARE PER LE NAZIONALITÀ- FOCUS SUI MEDIA

Più volte auspicata e cercata, si è svolta questo mese a Lubiana la seduta tematica della Commissione parlamentare per le Comunità nazionali incentrata sui mezzi d'informazione. Presenti tutti i rappresentanti delle massime istituzioni minoritarie, CAN Costiera e Unione Italiana per quelle italiane, i diritti delle etnie nel settore dei media e l'impegno dello stato sloveno nel contesto sono stati illustrati dal Ministero della cultura e dall'Ufficio governativo per le Comunità nazionali. Hanno così citato le ore di programma radio e tv garantite per le emittenti italiane ed ungheresi, il finanziamento dell'informazione su carta stampata e sui media elettronici. L'esecutivo si è detto certo che le soluzioni adottate finora siano adeguati alle necessità nel comparto. Altre opportunità di ritoccare le normative arriveranno con le nuove leggi quadro sulla RTV nazionale e sui media, che comprenderanno anche il capitolo dei finanziamenti necessari per queste attività, giustamente considerate di vitale importanza per lo sviluppo della cultura e della lingua delle minoranze. Nei loro interventi i rappresentanti della CNI hanno posto l'accento sull'assoluta necessità di garantire ai programmi radiotelevisivi, prodotti in italiano a Capodistria, autonomia, stabilità finanziaria e di risorse umane. A tal scopo la Commissione ha discusso e votato tre delibere, sostenute anche da tutti i partiti della maggioranza e dell'opposizione, eccezion fatta per la Levica, che si è astenuta. »La prima posizione votata dalla Commissione ha riguardato il finanziamento diretto di Radio e Tv Capodistria da parte del

governo, che si accollerebbe anche le spese di parte del Centro regionale capodistriano, specialmente per quanto riguarda il comparto tecnico e parzialmente i programmi transfrontalieri. Da garantire la condizione di base, però, che i due programmi rimangano nell'ambito del sistema pubblico sloveno. Inoltre devono aver garantita assoluta autonomia, anche finanziaria, nello svolgimento delle loro funzioni» ha spiegato il deputato della CNI a Lubiana, Felice Žiža, vicepresidente della Commissione stessa. Il parlamentare ha rimarcato ancora che negli ultimi decenni erano andati perduti numerosi posti di lavoro per mancanza di turn over in caso di pensionamento. Alcuni sono stati recuperati più di recente con nuovi assunzioni, ma rimane il problema del finanziamento anche delle produzioni proprie. Un'altra delibera è stata riservata dai parlamentari alla carta stam-

pata. Esiste la necessità di potenziare la redazione capodistriana della Voce del popolo, aumentando anche il numero delle pagine sul quotidiano curate dall'agenzia AIA. Da regolare i salari dei dipendenti adeguandoli a quelli dei loro colleghi nel sistema pubblico. Toccato poi l'eterno problema della ricezione dei segnali RTV su tutto il territorio d'insediamento storico della CNI in Slovenia e Croazia, che impedisce a molti connazionali di seguire le emittenti. Altrettanto avviene in Italia, dove vivono molti istriani, fiumani e dalmati e dove la mancata visibilità della parte dei programmi transfrontalieri, colpisce anche gli interessi della Comunità slovena nel Friuli Venezia Giulia. La Commissione per le nazionalità ha espresso sostegno alla riapertura delle trattative per la completa attuazione del memorandum trilaterale Italia- Slovenia e Croazia. Prevedeva la firma di accordi separati tra gli Stati, avvenuta soltanto tra Croazia e Italia. Il documento avrebbe cementato la posizione delle cosiddette istituzioni comuni della CNI, Centro di ricerche storiche a Rovigno, Dramma italiano e casa editrice EDIT a Fiume, Unione Italiana, aggiungendo ora anche RTV Capodistria.

CONVEGNO SUL BILINGUISMO NEI COMUNI SLOVENI

Il 15 maggio si è tenuto il consueto Convegno sul bilinguismo nei comuni, organizzato per il nono anno consecutivo dal Ministero della Pubblica Amministrazione della Repubblica di Slovenia. Il Convegno si è svolto nel Comune di Šalovci, situato nell'Oltremura nord-orientale. Scopo dell'incontro quello di fare luce sulle problematiche riscontrate in materia di applicazione del bilinguismo nella pubblica amministrazione nei nove comuni bilingui nei quali risiedono le Comunità nazionali italiana e ungherese. All'incontro ha preso parte una delegazione della Comunità nazionale italiana composta dalla CAN Costiera, che ha illustrato il corso di aggiornamento professionale di linguaggio amministrativo italiano che ha tenuto per gli impiegati dell'Unità amministrativa di Capodistria, e dalle CAN comunali di Pirano, Isola, Ancarano e Capodistria. Quest'ultima, rappresentata dal suo vicepresidente nonché presidente della Commissione per

la toponomastica del Comune città di Capodistria, Damian Fischer, ha presentato la questione, complicata e ancora irrisolta, dell'affissione delle targhe recanti gli antichi odonimi storici della città. Presenti al convegno anche il Direttore facente funzione dell'Ufficio per le nazionalità del Governo della RS, Rok Petje, e il Segretario di Stato, Jure Trbič. Come rilevato dai presenti, questi incontri sono

destinati soprattutto alla diffusione dell'importanza dell'attuazione del bilinguismo e alla condivisione di esempi di buone prassi, ma sono utili anche per conoscere la realtà di entrambe

le Comunità nazionali. Il prossimo incontro, che celebrerà il decimo anniversario dall'organizzazione del Convegno, si terrà in uno dei quattro comuni costieri. (CAN COSTIERA)

PARLAMENTO SLOVENO- ESAURITA META' LEGISLATURA

Nei giorni scorsi la Camera di stato slovena e i suoi gruppi parlamentari hanno ricordato il giro di boa di questa legislatura. A due anni dalla loro elezione tutti hanno fatto un bilancio di quanto fatto e di cosa rimanga da completare entro il 2026. Lo ha fatto anche il deputato della CNI a Lubiana, Felice Žiža, presidente del gruppo parlamentare delle minoranze e vicepresidente della Commissione per le nazionalità. A suo avviso la cooperazione con il governo e la coalizione che lo sostiene è ad alto livello. L'accordo sottoscritto su punti molto concreti con altrettante scadenze note, è l'obiettivo principale dei rappresentanti della nazionalità autoctone sino alla fine del mandato quadriennale. L'intesa comprende un numero relativamente elevato di richieste all'esecutivo. Inoltre la collaborazione con il governo si è intensificata quest'anno, quando Matej Arčon, ministro per gli sloveni all'estero e nel mondo è diventato l'interlocutore principale degli italiani e degli ungheresi in Slovenia. Anche con l'opposizione i deputati di entrambe le nazionalità hanno »rapporti corretti, rispettosi, in parte anche amichevoli« ha rilevato Žiža. D'altro canto il gruppo parlamentare ha

un ottimo rapporto con la presidente della Camera, Urška Klakočar Zupančič: »All'inizio della legislatura era chiaro che non aveva molta esperienza e sicuramente ha commesso degli errori, ma ha imparato presto facendo tesoro delle esperienze. Oggi direi che svolge la sua posizione in modo ottimale, agisce nell'interesse del Paese e dei cittadini e rispetta tutti i gruppi politici« ha rilevato ancora il dott. Žiža. Secondo la sua valutazione anche il livello dei dibattiti in Parlamento è leggermente cambiato rispetto agli anni precedenti. »Tutto

sembra molto più tranquillo, ma ciò è dovuto al fatto che la coalizione ha una comoda maggioranza e non deve trepidare prima di ogni votazione. Per quanto riguarda le modifiche costituzionali proposte, i deputati di entrambe le nazionalità le appoggiano in linea di principio, ma bisognerà attendere le proposte finali. Žiža si aspetta che il dibattito si riapra dopo le elezioni europee. Il parlamentare italliano è più scettico, invece, sull'opportunità di indire un gran numero di referendum contemporanea-

Po vrhunska vrata v Koper!

Gradite ali prenavljate? Želite svojo hišo opremiti z vrhunskimi vhodnimi vrati ali pergolo? Še do nedavnega bi se morali za ogled visokokakovostnih vrat ali pergol v živo odpeljati vse do Ljubljane ali celo čez mejo, sedaj si lahko ekskluzivne vhode ogledate v specializiranem Pirnarjevem salonu v Kopru.

Z obiskom trgovskih verig za gradnjo boste dobili splošen vtis o vhodnih vratih, a so si modeli različnih proizvajalcev precej podobni, informacije pa pogosto površne, zato postane izbira najustrežnejšega vhoda stresna. Navsezadnje jih kupujemo enkrat, največ dvakrat v življenju in skozi vstopamo približno 3000-krat v letu. V specializiranem butičnem salonu Pirnarjevih vhodnih vrat in pergol v Kopru vam bodo na podlagi bogatih izkušenj svetovali in zaupali marsikaj uporabnega. Sprehodili se boste med najbolj priljubljenimi modeli aluminijastih in lesenih vrat. Ustvarili si boste idejo o vašem vhodu z upoštevanjem vseh posebnosti, ki so značilne prav za obalo. **VHODNA VRATA, KI SO KOS BURJI, HRUPU, VROČINI, DEŽJU IN VLOMILCEM** Na Primorskem moramo biti pripravljeni na vse razmere - nevihte, burjo in visoke temperature. Te nam niti na lastnem pragu ne prizanašajo več. Prav tako se poleti in ob hrupnih turistih radi umaknemo v tišino. Takšnim situacijam morajo biti kos tudi sodobna vhodna vrata, ki jih boste težko našli med številnimi generičnimi modeli v trgovsko-gradbenih centrih.

BIOKLIMATSKE PERGOLE ZA UŽIVANJE NA PROSTEM V VSEH LETNIH ČASIH

Poleti si želimo čim več časa preživeti na prostem, a sončni žarki in vročina so lahko na Primorskem premočni, vi pa ste doma na terasi brez učinkovite sence. Bioklimatska pergola je dobra rešitev za ustvarjanje popolnega klimatskega prostora. Pod njo lahko pričakujete prijeten hlad in nežno kroženje zraka, na terasi brez zaščite pa kruto pripeko. Hkrati predstavljajo odlično zaščito pred vetrom, soncem, dežjem in mrazom. Z različnimi

možnostmi postavitve se povsem prilagodijo vašim željam in potrebam. Tudi bioklimatsko pergolo si lahko v živo ogledate v Pirnarjevem koprskem salonu in preizkusite njeno delovanje.

Obiščite Pirnar salon Koper
Ferrarska ulica 5
040-856-748
koper@pirnar.si

Na morju varni in suvereni

»...Koper harbour master office, this is motor vessel....« se kar nekajkrat na dan zasliši v sodobnem centru za nadzor pomorskega prometa na Upravi RS za pomorstvo.

Kapitanija izvaja upravne in strokovne naloge na področju varnosti pomorske plovbe in urejanja pomorskega prometa, organizira radijsko službo bedenja, službo spremljanja plovbe ter iskanje in reševanje na morju.

Zaradi porasta tako potniškega kot tovarnega prometa v slovenskem morju, se na Upravi RS za pomorstvo zavedamo pomena pravilnega in kakovostnega nadzora plovbe, s tem pa preprečevanja nastanka možnosti pomorskih nezgod in nesreč. Da ladijski promet poteka varno in da je v vsakem trenutku pod nadzorom, zagotavljajo pristaniški nadzorniki v Oddelku za nadzor prometa in reševanja in Oddelku za pristaniški promet. Pristaniški nadzorniki so za delo, ki ga opravljajo, visoko strokovno usposobljeni in morajo imeti najmanj pooblastilo o nazivu za častnika krovne ali strojne straže. Pod njihovim strokovnim nadzorom je v lanskem letu v slovensko morje vplulo 1992 ladij, mnoge med njimi so prevažale nevaren tovor. Pristaniški nadzorniki ladjo pred prihodom ali odhodom preverijo in pregledajo vso potrebno dokumentacijo ter v primeru nepravilnosti ladji lahko prepovejo vplutje v slovenske vode ali ji prepovejo izplutje.

Predvidoma v letu 2026 bo Republika Slovenija vzpostavila VTS službo, s katero se bo še dodatno povečala varnost plovbe v slovenskem teritorialnem morju in notranjih morskih vodah.

Ne moremo zanemariti niti potniških ladij, v lanskem letu jih je priplulo kar 89. Skupno so pripeljale v Slovenijo 140.000 potnikov. Čeprav je slovensko morje majhno, pa je izredno pomembno zaradi geografske lege in naravnih danosti ter privlačno iz vidika turizma. Veliko plovil prvič zapluje prav v slovenskem morju, od koder odplujejo proti hrvaški ali italijanski obali. V vpisniku čolnov imamo vpisanih približno 15.000 plovil, ki predvsem ob koncih tedna obiskujejo privlačne dele slovenske obale, nekateri pa odhajajo na morje le zaradi ribolova. V času poletne sezone smo predvsem ob koncih tedna prisotni na morju s svojimi plovili, kjer patrolje skrbijo za varnost in red, hkrati pa smo v stalni pripravljenosti za nudenje pomoči na morju. Če vas na morju preseneti slabo vreme ali kakšne druge nepredvidene okoliščine, pokličite na Regionalni center za obveščanje (112), ki bo obvestil Center za koordinacijo iskanja in reševanja na morju in aktiviral reševanje na morju. V lanskem letu smo zabeležili 97 izrednih dogodkov, v 27 primerih pa smo posredovali na morju in pomagali ljudem v stiski. Kljub sproščenosti ob preživljanju prostega časa na morju pozivamo vse udeležence v pomorskem prometu, da spoštujejo pravila o izogibanju trčenju na morju, da plujejo na predpisanih oddaljenostih od

obale, da spoštujejo zavarovana območja in da so še posebej pozorni na kopalce in označbe potapljačev. Vsako leto pred poletno sezono, ravno z namenom zagotavljanja varnosti plovbe in varstva kopalcev, z rumenimi plovki označimo območja, kjer sta plovba in sidranje prepovedani. Če upravljate plovilo, ne posegajte po alkoholu, saj niste odgovorni le zase, ampak za vse člane, ki so na krovu.

Preden se s čolnom odpravite na morje preverite, da imate vso obvezno opremo in zadostno količino goriva, veljavno plovno dovoljenje, ustrezno potrdilo za upravljanje čolna, veljavno zavarovanje in da so vremenske razmere ugodne za plovbo.

Skrbite za morsko okolje, saj je zelo občutljivo, ne uporabljajte snovi, s katerimi bi morje lahko onesnažili ali škodili morske- mu živežu, smeti pa vedno odnesite s seboj na obalo. V Kapitaniji ne skrbimo le za varnost prometa, ampak izvajamo tudi strokovne naloge na področju izdaje pooblastil pomorščakov in potrdil za upravljanje čolna ter druge upravne zadeve. Sodelujemo v domačih in mednarodnih projektih, ki posledično vodijo k sodobnemu razvoju uprave. V oktobru 2023 smo začeli izdajati nova potrdila za upravljanje čolnov v obliki polikarbonatnih potrdil, ki jih lahko imetniki zamenjate do 1. oktobra 2028

Aleš Rotar , Pristaniški kapitan

Franco Juri

KOPRČAN JE LETA 1975 ODŠEL V LJUBLJANO ŠTUDIRAT GEOGRAFIJO IN ITALIJANŠČINO. LETA 1978 JE PREVZEL VODENJE KOPRSKEGA MLADINSKEGA CENTRA IN OB DNEVU MLADOSTI SOORGANIZIRAL KONCERT BULDOŽERJEV, PANKRTOV, AREE, PETRA MLAKARJA IN DRUGIH. VEČINA, KI JE BILA NA KONCERTU, SE ŠE SPOMNI PRIZORA, KO EDEN OD NASTOPAJOČIH VRŽE V OBČINSTVO STEKLENICO IN POKAŽE NAGO RIT. INCIDENT JE ODNESEL JURIIJA, KER SO OBLASTI OCENILE, DA JE KAZANJE RITI ANTIKOMUNISTIČNA GESTA. POTEM SE JE ZAČEL UKVARJATI Z GLASBO, NASTOPAL JE S SKUPINO ISTRANOVA, KI JE ISKALA NAVDIH V ISTRSKI GLASBENI IN SOCIALNI TRADICIJI. PO PRIHODU IZ VOJSKE, KJER GA VABIJO V PARTIJO, PA KOT RAZLOG ZAVRNTIVE NE POVE, DA JE ANARHIST, TEMVEČ DA VERJAME V BOGA, ZAČNE SODELOVATI Z ZELENO FRAKCIJO ZSMS. PROTESTIRAJO PROTI TERMoeLEKTRARNAMA MILJE IN PLOMIN. LETA 1987 POSTANE ASISTENT ZA ITALIJANSKI JEZIK IN KNJIŽEVNOST NA FF V LJUBLJANI. DA POBUDO, PODPRTO S PETICIJO, DA NAJ JUGOSLAVIJA NE REŠUJE MANJŠINSKEGA VPRAŠANJA CENTRALIZIRANO, POBUDA DOBI IME SKUPINA 88. PRIDRUŽI SE ODBORU ZA VARSTVO ČLOVEKOVIH PRAVIC. LETA 1990 JE BIL NA LISTI ZSMS-LS IZVOLJEN ZA POSLANCA. ŠTIRI LETA JE BIL VELEPOS LANIK V ŠPANIJI IN NA KUBI, KO SE JE VRNIL, JE POSTAL DRŽAVI SEKRETAR NA MINISTRSTVU ZA ZUNANJE ZADEVE. PO SPORU Z MINISTROM RUPLOM JE ODŠEL MED NOVINARJE IN BIL KARIKATURIST. PRIDRUŽIL SE JE STRANKI ZARES, BIL POSLANEC IN VODJA POSLANSKE SKUPINE IN LETA 2011 SKUPAJ S STRANKO POGOREL NA VOLITVAH.

Leta 2013 je postal direktor Pomorskega muzeja Piran.

Letos Pomorski muzej praznuje sedemdeset let. Ko sem prišla v muzej sem zagledala napis Narod brez plovbe je ptica brez kril.

To geslo je zapisal dr. Miroslav Pahor, idejni ustanovitelj tega muzeja, bil je prvi ravnatelj. Kraševce, ugleden zgodovinar, ki je odlično poznal slovensko, italijansko in nemško kulturo. Človek stičišča. Leto nastanka tega muzeja 1954 je tudi leto Londonske spomenice in prehoda cone B, v kateri so bili tudi Koper, Izola, Piran, k Jugoslaviji. Takrat Slovenija formalnopravno prvič pride do morja, dobi svojo obalo, sicer kratko, 46 km, ampak izjemno pomembno. To spodbuja celo vrsto strateških vizij, razmišljanj, nekateri že vidijo možnost razvoja Luke Koper ...

... ki je postala gigant.

...ja, ustanavljajo tudi prvega slovenskega ladjarja, Splošno plovbo, ki postane eden od dveh največjih ladjarjev v Jugoslaviji. Ustanovi se Pomorska šola in tudi muzej, ki sicer nastane kot mestni muzej Pirana. V naslednjih letih poskuša Pahor pridobiti in hraniti čimveč gradiva, predmetov, podatkov, materiala, dediščine, povezane z morjem. Od solin, ki so bile v preteklosti pomemben gospodarski temelj Pirana, do ribištva in ladjedelstva. Leta 1967 to postane prvi Pomorski muzej Slovenije. Ime Sergej Mašera je dobil po narodnem heroju, mladem slovenskem mornariškem častniku iz Gorice, ki je umrl v Kotorju leta 1941. Prvotna funkcija muzeja je bila predstaviti in prikazati ljudem, da Slovenci niso tuji morju in Mediteranu in imajo pomorsko zgodovino. Obala Istre, Koper,

Izola, Piran vse do Dragonje je bila v kulturno etičnem smislu italijanska. Ribiči, pomorščaki so bili pretežno Italijani oziroma istrsko-beneški. Slovenska pomorska zgodovina pa se začne na obali od Barkovelj pri Trstu vse do Devina. Tam so bili ribiči že tisoč let Slovenci, Kraševci. Z novo razmejitvijo smo dobili obalo, ki je bila s kulturnozgodovinskega vidika pretežno romanska, in drugo v Italiji, ki je bila slovenska. Predstaviti in pojasnjevati vso to zapleteno zgodovino je bil eden od glavnih izzivov kakor tudi dejstvo, da imajo tudi Slovenci svojo dolgo pomorsko zgodovino. O tem smo lani skupaj s Primorsko univerzo izdali dvojno zbirko prispevkov in razprav Miroslava Pahorja.

Zanimivi so na primer podatki o tem, koliko je bilo slovenskih častnikov v avstroogrski mornarici ...

Koliko?

Veliko, pa niso bili samo mornarji, temveč častniki, kapitani in celo admirali. Recimo Karel Šafer (Shafer) iz Sežane, pa Anton Haus iz Tolmina, ki je bil poveljnik avstrijske mornarice na Daljnem vzhodu. Wilhelm von Tegetthoff, avstrijski heroj, kultni viceadmiral, zmagovalac viške bitke leta 1866, je bil sicer nemško govoreči Mariborčan. Veliko slovenskih pomorščak-

kov je bilo tudi v Kraljevini in nato v socialistični Jugoslaviji. Pahor je v svojih raziskovanih dokazoval tudi, da je bilo kulturno sovplivanje med Istro, Trstom in Krasom, izjemno. To zgodovino smo slabo poznali, čeprav je tudi med osvoboditvijo nastal zametek prve slovenske partizanske mornarice leta 1944. Miroslav Pahor je bil tisti, ki je strokovno sestavil ta mozaik in razvijal pomorski muzej, ki bi že takrat moral postati, po mojem mnenju, nacionalna ustanova. Pa ni. Danes smo občinski, sicer pooblašteni muzej, ki mu država torej priznava nacionalni interes.

Muzej vodite od leta 2013. Na kaj boste ponosni, ko se naslednje leto upokojite?

Podedoval sem strateške zasnove in razvoj, vendar tudi nekoliko problematično situacijo v Muzeju solinarstva, ki je bil prvi primer muzeja na prostem. Država se je že pred

mojim prihodom leta 2011 odločila, da muzeju odvzame upravljanje leta 1991 obnovljenega solnega fonda in ga preda koncesionarju, od takrat je muzej omejen na solinarske hiše, fond pa se je razpolovil. Podedoval sem tudi nekatere evropske projekte, nekatere pa smo pridobili v mojem mandatu in posodobili muzej v smislu večje dostopnosti za ranljive skupine in skupine s posebnimi potrebami. Naš muzej velja za vzornega na tem področju. Ko sem prišel, je v kolektivu vladalo pričakovanje, da se bodo skaljeni odnosi s prejšnjim vodstvom popravili, zdaj delujemo timsko in kolegialno. Nikoli nisem bil totalitarca in tudi avtoritarca ne. V muzeju, upam, sem uspel povezati in motivirati sodelavce, ki jih spodbujam, da delajo tisto, kar mislijo, da je prav in pri tem lahko računam na izjemne strokovnjake. To dokazujejo tudi naše publikacije o solinah, o ladji Rex, o vlogi žensk v pomorstvu, o Tartiniju, o Splošni plovbi, o arheologiji in bibliotekarstvu. Veliko gostujemo v tujini, v Italiji, na Hrvaškem. Kot tim smo ponosni tudi na to, da smo obnovili Galeb, jadrnico legendarnih plesalcev Pina in Pie Mlakar. Iskali smo tudi sponzorje, ...

O kakšni vsoti govorite?

Obnova je v celoti stala 80 tisoč eurov, saj je bila posebej zahtevna; trup je bil saniran in dodatno utrjen s križanimi ploščami mahagonija, popravljena je bila kobilica, nov jambor in bum, sanacija nadgradnje itd. Galeb s svojimi 88 leti zdaj spet varno jadra, oživel smo tudi spomin na Mlakarje, kar nekaj umetni-

BOJANA
LESKOVAR

ških performansev se je navezovalo na to. Baletna predstava, ki je bila posvečena Mlakarjem in Galebu, umetniška inštalacija itd. Lotili smo se tudi gradnje drugega plovila, replike tradicionalnega istrskega topa. Z njim plujejo študentje Fakultete za pomorstvo in promet.

Praviloma muzeji živijo in uspešno delajo, če so povezani z okoljem, če jih okolje sprejme. Po tistem, kar vem o vašem muzeju, se zdi, da ga imajo ljudje radi.

Mislim, da res in upam, da smo Piranu in Pirančanom v ponos. Potrudili smo se za sodelovanja in smo vedno pripravljeni pomagati. Z Društvom starih bark radi sodelujemo, prav tako z društvom Ambot, ki se ukvarja z dediščino, z italijansko skupnostjo, v njenem sedežu, rojstni hiši Giuseppeja Tartinija, imamo zbirko o tem velikem glasbeniku, z Zavodom za varstvo kulturne dediščine, s Krajinskim parkom, s

NA VELEBITSKEM TREKKINGU

Fakulteto za pomorstvo in promet, pa še z drugimi.

Praviloma se vse kulturne institucije soočajo s pomanjkanjem denarja, ki ga poskušajo najti pri sponzorjih. Odzivi so različni. Je v vašem okolju težko priti do sponzorskih sredstev?

Ja, težko. Ko smo načrtovali ponatis knjige o kulturno umetniški zbirki Splošne plovbe, na primer, smo se obrnili tudi na več slovenskih občin. Zanimivo, da so se odzvale predvsem oddaljene občine.

Zakaj?

V knjigi so predstavljene ladje, ki nosijo imena slovenskih mest. Odzvali so se Celje, Gornji grad, Velenje, Bled, Novo mesto, Logatec, Postojna ...

Ah, spomnim se oddaje v nedeljo zvečer Kje so naše ladje, kjer so sporočali, kje so ladje; Celje Buenos Airesu, Bled v Montrealu, ...

Ja, si ga deliva. Odzvalo se je tudi Trbovlje, z naše obale pa samo Izola. Zelo težko nalogovorimo predvsem tiste, ki imajo denar. Če se odzovejo, pa so zneski skromni, med 500 in 1000 euri. Luka Koper na primer.

Kako si to razlagate?

Hja, ko je bil Korelič direktor Luke, je bila Luka eden od glavnih sponzorjev muzeja. Ni logično, da zdaj ni. Vsako leto kandidiramo za njihova sredstva s kakšnim projektom in potem dobimo 500 eurov.

Sramota!

To je pač realnost. Tak je odnos do kulture, ko se moraš poniževati, hodit po kolenih za majhne vsote za razliko od športa.

Od zmeraj veljate za levičarja, anarhista, za nekoga, ki misli zelo po svoje in to tudi pove. Večina vaših služb je bila izven institucij, v katerih sicer veljajo določena pravila vedenja in vodenja. Da ste postali direktor muzeja, je bilo presenečenje. Govorili ste že o uspehih muzeja v času vašega vodenja, kakšna pa je vaša osebna izkušnja?

Prvič sem vodil javni muzej. Vem, kakšne so težave, pasti. Ko sem prihajal v to institucijo, sem vedel, da ne bo lahko. Da moraš biti povsem transparenten, se striktno držati zakonov in pravil, tudi birokratskih, kar neredko otežuje operativnost. Zato moraš biti hiter, a vedno znotraj zakonitosti, to je največji izziv in tudi največji stres. Sicer ne operiramo z milijoni ...

S koliko denarja pa?

Naš letni proračun se giblje okoli 650-700 tisoč evrov, s plačami vred.

Koliko je zaposlenih?

15. Kustosi, tehnično osebje in uprava. Ni malo. A je

treba vedeti, da delo muzeja niso samo razstave, je tudi javna služba in strokovno proučevanje, zbiranje in obdelava predmetov, podatkov, dokumentiranje, inventariziranje. Ni samo zbirateljstvo predmetov. Pomorski muzej pa je razvejan, ima poleg osrednjega sedeža še štiri dislocirane enote.

Vaš prihod na mesto direktorja muzeja je bil značilen za to okolje. Vaša konkurentka je bila nekdanja ministrica za kulturo, za katero bi težko rekli, da je bila brez podporni-

kov ... Ja, tudi brez političnega vpliva ni bila. A dejstvo je, da je strokovnjakinja z izkušnjami in kompetenco.

V tem okolju velja prepričanje, da mora biti vodstveni kader ustanov iz tega okolja. Ljudje so prepričani, da za vami stoji italijanska manjšina.

To je mit. Izhajam iz italijanskega kulturnega kroga, imajo me za manjšinca, čeprav se na popisih prebivalcev nisem nikoli želel narodnostno opredeliti.

Ampak?!

Sem ponosno mešanega izvora, italijanskega, natančneje furlanskega in hrvaškega. Hodil sem v italijanske šole, bil sem aktiven, zavzemal sem se tudi za pravice italijanske manjšine. Da pa bi imel kakšno posebno podporo institucionalne manjšine, pa dvomim. Sem eden najbolj kritičnih glasov do sedanjega manjšinega establišmenta. Z nekaterimi med njimi smo na nasprotnih političnih stališčih. A kot direktor v muzeju skrbim brez težav za spoštovanje multikulturalnosti in dvojezičnosti. Ko sem kandidiral za direktorja, sem prihajal iz Ljubljane, za sabo sem imel diplomatsko, vladno in parlamentarno izkušnjo. Kaj se je zgodilo z imenovanjem Andreje Richter tukaj? Mislim, da je v občinskem svetu, ki ni

potrdil njenega imenovanja, takrat prevladal lokalni sentiment, nekakšna želja, da bi na to mesto imenovali osebo iz tega mešanega istrskega okolja. Ko so me povabili na predstavitev svojega programa pred občinskim svetom, sem dobil večinsko podporo. Ko pa sem, po petih letih, kandidiral drugič, sem bil potrjen domala s soglasno večino. To mi je bilo v veliko zadovoljstvo. Muzej deluje avtonomno v javnem interesu. Ustanovitelj to avtonomijo, ki je strokovna, spoštuje, prav tako Ministrstvo za kulturo. Znani smo pa tudi po tem, da nismo vsiljivi, da smo skromni, da morda zahtevamo premalo ...

V vaši družini so se ukvarjali s politiko vaš brat Aurelio, nečak Luka in vi. Kaj pa vaš sin Kosta?

To je sicer preteklost. Res je, da tudi moj sin, ki je študiral in dela v Londonu, ni oddaljen od družbeno-političnih tem. Sodeluje tudi z Inštitutom za ekonomsko demokracijo v Ljubljani. Ukvarja se s participacijo delavcev, z novimi oblikami delavske udeležbe, kooperativami in tako naprej.

Moj oče je bil partizan, prepričan komunist, predal nam je določene vrednote, čeprav smo se veliko prepirali. Zanj je bila Sovjetska zveza mit. Torej, oče prepričan komunist, Aurelio socialni demokrat, jaz anarhist, liberalec na levi. Bistvene vrednote Égalite, Fraternité, Liberté in poštenost so nam bile vsem skupne.

Kaj pomeni za tako družino afera svingerstva vašega brata Aurelia?

Moj odnos do afere je bil dokaj sproščen, ironičen, kot mi velevala narava karikaturista. Takoj po medijski aferi so zaokrožili vici in eden najboljših je bil, da je Aurelio, Clinton revežev. Ampak ni bilo lahko. No, afera, ki to res ni bila, saj osebno življenje

nekoga, ki ne škodi nobenemu in ni primerljiva z resnimi škandali, katerim smo priče danes, res ni afera. Občutek imam, da je bila nastavljena in načrtno napihnjena. Morda to nima nobene povezave, vendar je bil Aurelio takrat v vzponu znotraj stranke SD, govorilo se je celo, da bi jo vodil. Politično je Aurelio zelo pošten, dosleden, solidaren in to je zame pomembno. Všeč mi je tudi, kako se je na afero javno odzval. Ni se opravičeval oziroma je to naredil, kar je bilo prav, le z ženo in družino. Čemu naj bi se drugim?

Na koprski televiziji sem imel v tistem času politično satirično oddajo, pa sem tudi temu eno posvetil.

Z zunanjim ministrom Ruplom sta se javno sprla. O čem bi se sprli z zdajšnjo zunanjo ministrico?

Če gledamo globalno pa evropsko, je nedvomno med tistimi ministri, ki do Palestine in vojne v Gazi delujejo bolj pozitivno, ampak ne pozabimo, da je povsem po nepotrebnem, ko se je zgodil hamasov napad, nemudoma izjavila, da neomajno stojimo z Izaelom, kot da ne bi vedela, da je bil tisti napad ena od posledic, ne pa začetek izraelsko-palestinskega konflikta. Hamasovo nasilje je posledica dolgotrajne kolonizacije in okupacije Palestine. Ministrica dolgo ni jasno in glasno obtožila izraelske vlade, vedno je govorila o humanitarni katastrofi. Dvojna merila glede Izraela in Rusije so očitna. Šele v zadnjem času so njena stališča jasnejša, podprli smo tožilca, ki zahteva aretacijo Natanjahuja in liderja Hamasa. To pa se verjetno ne bi zgodilo brez pritiska civilne družbe, študentov, gibanj, Glasa ljudstva, 8.marca, intelektualcev, ki smo podpisovali peticije. Še bolj pa me skrbi nedoslednost Goloba, ki sicer deklarativno zavzame dobra stališča, nato pa ostaja nekje nedorečen, menda zaradi zaviralnih nasvetov glavnega diplomatskega svetovalca,

Da ne pozabimo; priznanje Palestine je pred 14 leti predlagal parlamentarni odbor za zunanjo politiko, na pobudo Zaresa in podporo SD in LDS. Samuel Žbogar, takrat zunanji minister, pa je pobudo načelno podprl, a hkrati opozoril, da je treba počakati na pravi trenutek. Pred 14 leti!

Mantra Ni še pravi trenutek je za diplomacijo očitno sveta. Zelo redko diplomacija s svojimi dejanji poskuša aktivno poseči v dogajanja.

Ko sem prišel na zunanje ministrstvo, sem

bil poln idej in načrtov. Imel sem 41 let, večina na ministrstvu pa spoštljivo starost. Starejši diplomat, ko je videl mojo zagnanost, me je poklical in mi dejal Franco, spoštujem vaše znanje in zagnanost. Nečesa pa se morate zavedati, načelo diplomacije je, da rešuje stvari, ne da jih reši. In to je to!

Je bila izkušnja z Zaresom kaj drugačna?

Ne, bila je velika zamujena priložnost. Ko sem vodil poslansko skupino, sem poskušal poudariti socialistično komponento, a je bilo pred novimi volitvami prepozno. Pojavil se je Janković s Pozitivno Slovenijo, ki je pobral vse, kar je bilo starega LD-ja. Ne pozabimo pa, da je bil Zares tisti, ki je prvi problematiziral TEŠ 6, tajkunske prevzeme, tajkunske kredite in zunanjo politiko. Bili smo za umik iz Afganistana, za priznanje Palestine.

Karikatura?

Je moja ljubezen.

... tako kot je najbrž tudi glasba.

Tudi, a zdaj pasivno, ker brez glasbe ne morem živeti.

Kaj je za vas karikatura?

S karikaturu povem tisto, kar z besedo, pisanjem, javnim nastopom ne morem in tu si lahko dovolim najhujši sarkazem. Sicer sem zelo korekten, ne želim nikogar, a je v karikaturi to neizbežno.

Ste imeli kdaj slabo izkušnjo, z uredniki na primer?

Bilo je nekaj cenzur. Poleg tega, da sem dobival grozila na pisma, da so me zmerjali z laškim pedrom in komunistom, pa še čem. Vse imam spravljeno. Vedel sem, da gre za psihiče, nič hudega se mi ni zgodilo.

Kdo je bil cenzor?

Takratni dežurni urednik Dela, Danilo Slivnik. Takoj po naši neodvisnosti sem narisal ogromnega Kohla, ki za rokco drži majhnega Kučana. Slivnik je to ocenil kot žalitev našega predsednika. Narisal sem novo karikaturu, ogromnega Kučana, ki za roko drži majhnega Kohla in ta je bila objavljena.

No, na Mladini, kjer sodelujem z Vladom Miheljkom, so me kdaj prepričali, da kakšne karikature raje ne objavim, češ da človek s karikature z njimi ne bo hotel več sodelovati. Napol v hecu, jasno. Nasmejal sem se in rekel ok, jo držim v bunkerju, slej ko prej jo bom objavil. Pripravljena za Mladino je zdaj objavljena na Obali plus.

KATJA PEGAN

VSI OTROCI SO
NAŠI OTROCI

Prvič.
V nedeljo popoldne sem šla kot vsak dan na vaje v gledališče mimo parka ob nekdanji porodnišnici. Tam so se v zavetju lepih starih platan igrali otroci. Kakšnih deset različnih starosti. Za leseno mizo so sedele mame. Sonce je sijalo skozi nežne liste. Otroci so se navdušeno klicali po imenih in vabili k igri. Vse skupaj je bilo zelo idilično. Prav zaradi njihove igre je nedeljsko mesto duhov postalo prijaznejše, manj strašljivo. Otroci so moji sosedi in govorijo albansko, tako kot so sosedi iz mojega otroštva v Piranu s svojimi starši govorili hrvaško, srbsko ali italijansko.

Drugič.
V letu 2023 se je v Sloveniji rodilo okoli 17.100 otrok. V šolskem letu 2022/2023 je bilo v Sloveniji v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah, visokošolskih zavodih in strokovnih šolah zaposlenih 48.214 učiteljev. Tudi če bi vsi lani rojeni otroci postali učitelji, jih bo primanjkovalo več kot pol. Glede na to, da jih že danes ogromno primanjkuje, si prihodnosti ne znam predstavljati. Razen če bo otroke učila umeta inteligenca ali bodo učitelji predavali v nekem tujem jeziku. Čeprav se bomo v prihodnosti Slovenci še bistveno bolj razlikovali med sabo, se mi vseeno zdi, da si bodo tisti, najbogatejši privoščili zasebne šole s slovenskimi učitelji, večina srednjega nižjega razreda in delavstva bo svoje otroke pošiljala v šole s kombiniranim učnim jezikom (učitelji govorijo večinoma kot znajo, čeprav naj bi bilo to slovensko ali angleško), prekariat bo pošiljal otroke v obvezne javne šole, kjer jim bo predavala umetna inteligenca v jeziku, ki ga bodo razumeli.

Tretjič.
Statistika pove, da je stopnja rodnosti v Sloveniji 1,64 na žensko. Ne glede na to, ali se nam to zdi malo ali srhljivo malo, je dobro vedeti, da statistika nima boljšega mnenja niti o rojstvih na Madžarskem, Češkem, v Rusiji, Ukrajini, Albaniji, Nemčiji, skratka EU se giblje od najslabše rodnosti na Malti z 1,13 rojstva do Francije z 1,84. Francozi so z željo po otrocih premagali Kitajce(1,16). Njih pa Indijci z 2,03 otroka na žensko. Žalostna je ta statistika. Vsi vzroki zanjo koreninijo v strahu. Žalostno je tudi življenje mladih ljudi, ki bi lahko postali starši, pa z otroki ne bodo konkurenčni, saj je otrok tudi bolan, zahteva svoj čas, skrb, nego, počitnice... Otroek je za delodajalca malus, prav tako za stanodajalce, ki družin nikakor ne sprejmejo za podnajemnike. Pravijo, da so družine zaščiten in da jih »ne morejo vreči na cesto«. !?? Tako si lahko razložimo statistiko Južne Koreje, ki ima izredno nizko rodnost (0,85), kjer mladi najbolje služijo svobodnemu gospodarstvu, kar pomeni, da nimajo otrok in družin, da bi bili lahko od jutra do večera na voljo gospodarju. Spomnimo se, da so v tej državi lani poskušali uzakoniti 69-urni delovnik (šest dni na teden po 11, 5 ure na dan).

Četrtrič.
»Pri nas imamo okoli 16.000 delavcev s Kosova. Prihajajo predvsem preko svojih socialnih mrež in kosovskih delodajalcev. Njihovo število ves čas narašča ... Pri delavcih s Kosova in Albanije je še vedno težava, kako aktivirati žene, ki pridejo z njimi. »Mi se zelo trudimo, da bi jih usmerili na trg dela,« odgovarja generalna direktorica Zavoda za zaposlovanje v osrednjem časopisu. Seveda ne razumem, kako ne razumemo, da so prav družine, ki gojijo patriarhalno družino z očetom, ki dela, in mam, ki doma skrbi za družino, najbolj primerne za ohranjanje kapitalistične mašinerije. Oče je ves dan na razpolago lastniku, mama otrokom. Če bi želeli spremembe, ni dovolj zgolj impotentno razpravljanje o pravicah, intergraciji in enakopravnosti ali pa hinavsko razpredanje o vrednotah. Potrebna bo veliko večja solidarnost in konkreten načrt, da naredimo korak naprej. Bi bilo pa to za kapitalista strašno. In on je prvi, on odloča. Tudi vsem političnim barvam, ki jih volimo.

LEON MAGDALENC

DEVET
SAMURAJEV
V EVROPI

Politiki radi govorijo bedarije, največkrat v obdobju, ko se pripravljamo na volitve. Naenkrat slišimo, da gre za usodne volitve, da so pred nami odločilne volitve, da gre za pravi referendum in takorekoč za obstoj ali ne obstoj naroda, države ali kar cele civilizacije. Letošnje evropske volitve so nekakšna kulminacija neumnosti, ki od daleč spominjajo na končano pesem Evrovizije. Evrovizija je obrobna prireditel, ki pa ji sami protagonisti in mediji dodajo vrednost, jo umento napihnejo. Eurosong je tudi zrcalna slika dogajanja na stari celini. Nerazumljiva zaveznitva in nerazumljiva glasovanja. Izgubljenost na vsej črti, kjer vsi igrajo samo še na vidne učinke. Vidno bo zmagovalo tudi na evropskih volitvah, ker nam vsi obljublja isto. No, skoraj isto. Eni bi več vojn, drugi pa več zelenega, eni bi več kšefta, drugi pa več sociale. Vsi pa nas na soočenjih prepričujejo, da se bodo na evropskem parketu borili za nas. Goloroki in prepojeni z domoljubjem bodo naše interese ne le branili, temveč celo udejanjali. Bodo neke vrste samuraji, ki gredo do konca. In tu je ključna točka nesporazuma oziroma kopice neumnosti, ki jih proizvajajo kandidati. Naš interes je vedno interes drugega. V svetovnem merilu gre za interese vojaških zvez, globalnih korporacij in velesil. Na evropskem parketu pa bodo to interesi najmočnejših strank, ki že več kot tri desetletja vodijo Evropo. Naši poslanci se bodo tam pridružili velikim družinam, v katerih ne bodo imeli nobene besede. Veseli bodo, da prejemajo solidno plačo in še kakšen dodatek. V trenutku, ko bodo naši predstavniki dobili občutek, da nekaj pomenijo, pa bodo že nevarno v vodah korupcije in podkupovanj. Zgodba našega evroposlanca, ki so ga dobili s prsti v marmeladi, je točno to. Ni šlo za nekaj dodatnega zaslužka, šlo je za priznanje, da si pomemben, da te lobisti in podkupovalci prepoznavajo kot pomembnega in slovenski predstavniki kjerkoli po svetu si želijo točno tega: prepoznavnosti in občutka pomembnosti. Gre dobesedno za hlastanje po priznanju in trepljanju s kakšnim pokroviteljskim govorom, da smo na pravi strani zgodovine. Katera je prava stran zgodovine, se vedno ugotavlja za nazaj, prav zato je treba evropske volitve pri nas gledati skrajno lokalno. V bistvu nam kandidati govorijo, kako naj se živi in dela v Sloveniji. So nekakšna predpriprava na prave parlamentarne volitve, ki bodo čez dve leti, zato so vsa vprašanja o zelenem prehodu, drugem bloku jedrske elektrarne, referendumskih vprašanjih, migrant-ski politiki in priznanju Palestine le vaje v slogu, ki nimajo zveze s tem, kar bo devet samurajev počelo v evropskem parlamentu. Tam bodo predvsem poskrbeli za svoje transakcijske račune in oplemenitili bodoče pokojnine. Edino pravo vprašanje, ki bi ga kandidati lahko dobili, bi se zato moralo glasiti: »Ste pripravljeni delo v Evropi delati brezplačno v dobro Slovenije?« Za samuraje je to častno delo in žrtvovanje.

ANDREJ MREVLJE

IZČRPVANJE
TRUMPA

Amerike bo konec! Zaprli so Spring General Store! Dolga leta je bila ta majhna prodajalnica z improvizirano kuhinjo, z dobro jutranjo kavo, rogljiči, sendviči, toasti, burgerji, solatami, jogurti, sadjem a tudi s časopisi - kot sta New York in Financial Times - moja opazovalna točka za populacijo, ki je se je zbirala v Springsu. Za prepoznavanje obrazov mi je bilo dovolj že nekaj zaporednih obiskov ali pa se mi je bolj dozdevalo, da je tako, kajti dejstvo je, da so Američani, ki prihajajo v ta del sveta, v glavnem petični, podobni drug drugemu. V glavnem gre za Newyorčane srednje in zgornje starosti, med katerimi ni nikoli nobenega temnopoltega. Tisto, kar se je spreminjalo, so bili njihovi vedno večji avtomobili in z njimi naraščajoča napuhlost, nagnjenosti k militarizmu, zagrnjenim za hipokrizijo prijaznosti. Čeprav med nami ni bilo družabnosti, smo tja radi prihajali vsi, posedali na lesenih klopeh, srkali kavo, lenarili. Oni so se ogledovali, razkazovali, bili protagonisti, jaz kot potrošnik kave in dobrega toasta pa njihov opazovalec. Vse do včeraj zjutraj, ko sem se iz hiše ob zalivu Three Miles Harbor, ki so nam jo posodili prijatelji, po nekaj letih vrnil na kraj zločina. Spring General Store zaprt in zaprašen? Toda zakaj tako imponentno ime? Zakaj ne "Pri treh pumpah"? Človek si predstavlja vsaj nakupovalni center, če že ne kaj večjega. V Ameriki mora biti vse veliko. Zakaj torej majhno betolo poimenovati z General Store? Morda je razlog slovesu dejstvo, da se je leta 1945 v bližino preselil Jackson Pollock in nekateri drugi umetniki? V prodajalni je Pollockova fotografija. V Springs se je preselil zaradi mikavne svetlobe. Ta je res nekaj posebnega in razlog, da smo več kot 70 let po Pollocku začeli sem zahajati tudi mi, ko smo - predno smo se umaknili v Hudson Valley - med poletji najemali skromna bivališča v tem magičnem lovišču duš. Amerika je polna družbenih neenakosti, razpredajo se po vsem kontinentu, toda največje socialne razlike so prav v New Yorku, čeprav jih je med gosto naseljenim prebivalstvom morda težje zaznati tudi zato, ker jih na Manhattnu znajo bolje zakrivati. Newyorčani se razkazujejo v Hamptonsih in pika. Za vse velike in majhne vile skrbi armada specializiranih krajinarjev, vodovodarjev, vzdrževalcev bazenov, skratka obrtnikov vseh vrst, ki čistijo in postorijo vse, kar je treba na posestvih skrajno bogatih belcev. Armada delavcev hispanskega porekla presega število bele populacije, se pravi letoviščarjev. Z belci imajo pogodbene dogovore, za katere so relativno dobro plačani. S svojo super opremo v kratkem času opravijo svoje brezhibno delo, nato pa hitro in s hrupom, kot so prišli, izginejo po stranskih cestah. Vedno sem čutil, da obstaja določena mera vljudnega sovraštva med obema družbenima slojema v Hamptonsih, napetost, ki narašča vzporedno z rastjo vrzeli v neenakosti. Dokler sem hodi bolj pogosto v te kraje, se mi je stalno vsiljevala misel, da bi to bil lahko kraj, kjer se bo začela nova ameriška revolucija.

DORJAN MARUŠIČ

22. MAJ 2024

Čas teče, dnevi tečejo, tudi zgodovinski dnevi ... Danes se mi pleše, danes se mi poje, danes sem odsanjal ene svojih sanj. Predsednik Vlade in rektorica Univerze na Primorskem sta podpisala pismo podpore, ki pelje k uvedbi študijskega programa medicine in na pot tretje medicinske fakultete v Sloveniji. Zahvaljujem se vama in vsem vključenim v proces od prve ideje do danes in naprej. Posebna in osebna zahvala pa gre ministrici za zdravje, ki udejanja vizionarske poglede.

Pisal se je 18. november 2020, ko sem v kolumni Obalaplus ob globoki krizi Covid epidemije izpostavil, da je epidemija dokončno razgalila najšibkejšo točko našega zdravstvenega sistema: izjemno pomanjkanje zdravstvenega kadra. Dolgo smo strokovnjaki ta problem izpostavljali, a bili preglasovani z (ne)učinkovitostjo in korupcijo. Takrat sem sklenil tkole: investicija v tretjo medicinsko fakulteto, vpeto v mednarodno mrežo EU, bi bila cenejša od izgradnje katerekoli nove bolnišnice. Dokazala bi, da smo se v letošnjem letu naučili, da je potrebno vlagati v lastno znanje, večšine in kader. Naj mi bo v sklepu dano skočiti v, upam, bližnjo prihodnost, odprtje tretje medicinske fakultete v okviru Univerze na Primorskem.

Sedaj to ni več utopija, tudi niso sanje, to je stvarnost in zahteva podporo vseh zainteresiranih. Izziv za vse!

Veliko potujem, poslovno in turistično, dovolj ali preveč, bo ali že kaže čas. Srečujem ljudi, spoznavam kulture, iščem razlike in najdem sorodnost. Pogosto se vprašam, zakaj se tako radi vračamo domov, zakaj tako težko zapustimo korenine, naše poganjke. Morda, ne vem, to še bolj velja za ljudi z obale, katerekoli obale. Ob morju, prostranem jezeru, reki ... Morda pa je nekaj na tem, da se za celinske ljudi ob stiku z obalo potovanje konča, nam, z obale, pa se takrat šele začne. Prav to je tisto, kar nas bogati: jutranji pogled na prostranost morja, s soncem obsijanim stik dveh modrin, morja in neba. Meja ni! Kot pravi Jack Kerouac, odpotujem dovolj daleč, da nič ni za menoj, vse pred menoj, kot vedno na cesti. Največja cesta je morje, zato verjamem, da bomo na obali zmogli pogum, složnost in preskok lokalnih ograj pri vseh potovanjih, tudi na danes zastavljeni poti k tretji medicinski fakulteti v Sloveniji na Univerzi na Primorskem, saj nas bo prav promocija inovativnosti, usmeritev v znanje in razkritje intuicije ohranila v svoji biti. Gradimo na lastnem genomu in se prodorno prilagodimo izzivom okolja.

Predvpis abonmajev: nižje cene in brezplačne vstopnice

MATEJ SUKIČ

V Gledališču Koper ne stojijo križem rok. Ob koncu sezone pripravljajo Retrovizor, na katerem se bo zvrstilo nekaj njihovih največjih uspešnic zadnjih let, začenjajo tudi s predvpisom abonmajev za novo gledališko sezono. Predvpis prinaša kar nekaj pomembnih ugodnosti, nova sezona pa sveže vsebine, ki bodo v gledališče privabile tudi mlajše generacije.

Vsi, ki bodo enega od dveh otroških ali štirih večernih abonmajev Gledališča Koper vpisali od 3. do 14. junija, bodo deležni številnih ugodnosti. Morda najpomembnejša: abonma bodo lahko kupili po nižji ceni. V koprskem hramu kulture so se namreč odločili, da za sezono 2024/25 dvignejo ceno vseh abonmajev (razen otroških). To pa ne bo veljalo za predvpis, kar pomeni, da bodo cene abonmajev enake, kot so bile v tej sezoni. Poleg tega bodo »zgodnje ptice« lahko izbirale med boljšimi sedeži, zdajšnji abonenti pa bodo lahko zasedli svoja aktualna mesta. Nakup abonmaja v obdobju predvpisa prinaša še brezplačno vstopnico za Retrovizor, na katerem se bodo od 7. do 20. junija v mali in veliki dvorani

Gledališča Koper zvrstile vse njihove uspešnice zadnjih let.

Z MISLIJO NA EPK

Direktorica **Katja Pegan**, ki opravlja tudi delo umetniške vodje, je oblikovala razgiban program z naslovi, zanimivimi tudi za mlajše generacije, ki v gledališče zaidejo le poredko. »Letošnja sezona je nastajala z mislijo na EPK, z mislijo na romanski svet, z mislijo na italijanske in francoske tekste, tako za odrasle kot za otroke; prav tako pa z mislijo na dvojezičnost, saj bodo obiskovalci kar v dveh predstavah slišali italijanščino, z mislijo na sosedo, na povezanost in razumevanje. V programu Gledališča Koper naj opozorim na dve krstni uprizoritvi: koprodukcijo treh gledališč (SSG Trst, HNK

Ivana Zajca Reka in Gledališče Koper) iz treh držav Naša družina (Marjan Nečak), dramatizacija romana Dnevi zavrženosti (Elena Ferrante) in koncert našega igralca **Roka Matka** z Obalnim komornim orkestrom. Prav s tem koncertom se navezujemo na naslednjo, jubilejno – 25.« je povedala Katja Pegan, ki gledališče vodi od njegovih začetkov.

VEČNE KLASIKE V ABONMAJH ZA OTROKE

Abonmaja Mali oder in Mavrična ribica ohranjata enako ceno tudi v novi gledališki sezoni, ko bodo koprski ustvarjalci na oder postavili nekaj knjižnih del, ki jih poznajo številne generacije. Kekec, Emil in detektivi, Heidi, Motovilčica in Sneguljčica so le nekatera. Nad pro-

gramom Gledališča za otroke in mlade Svetilnik bdi **Vanja Korenč**: »Med premierami Gledališča za otroke Svetilnik, ki deluje pod okriljem Gledališča Koper, bosta dve premieri za otroke, obe v režiji **Jake Ivanca**: Ostržek (Carlo Collodi) in Pravljice po telefonu (Gianni Rodari). Slednjo bomo pripravili najprej v italijanščini, nato še v slovenščini, in tako nadaljevali uspešen niz dvojezičnih predstav.« V ta namen se povezujejo z **dr. Lucijo Čok** z Inštituta za jezikoslovne študije ZRS Koper, saj je eno od poslanstev Gledališča Svetilnik tudi promocija ter zavedanje lokalnega okolja in njegove dvojezičnosti pa tudi iskanje poti, kako najmlajšim približati italijanščino.

Festival FUGA: Želimo mlade v mestu

MILICA GOLIJANIN

Pogovor o Festivalu z umetniškim vodjem Ivanom Lobodo.

stva, ki jih bodo spremljala na karierni poti. FUGA v gledališču, kot tudi snov, povezuje različne umetnosti. O FUGI nam je nekaj več povedal Ivan Loboda, njen umetniški vodja. Od prejšnjega leta FUGA obstaja kot festival samostojno oziroma ne več kot del Pletnega primorskega festivala:

Lani se je zaradi določenih okoliščin zgodilo, da smo se morali "osamosvojiti", čeprav še vedno spadamo pod gledališče Koper, Gledališče Svetilnik in ŠOUP. V to smo bili skoraj primorani, ampak je potem festival tako dobil svojo lastno podobo. Dobil je svoje ime, svoj logo, svojo grafično podobo in kot tak ključen projekt, ne pa kot segment nečesa drugega. S to spremembo smo pridobili več občinstva.

Julija koprsko gledališče svoje deske namenim mladim - študentom akademij iz cele Evrope, ki v našem mestu ustvarjajo ne le izkušnje in pogum, ampak tudi poznan-

Eden od ciljev festivala je razvoj mlade publike v gledališču. "Želimo si, da bi gledališče približali mladi generaciji" pravi Ivan, ki je končal študij gledališke režije v Londonu. "Želimo spodbuditi, da udeleženci festivala v tem času ostanejo v mestu, ne pa samo odigrati predstave. Letos jih bo šestdeset". Tako bo letos tridnevno strokovno delavnico za udeležence festivala vodil znani gledališki režiser Kokan Mladenović.

Povejte nekaj več o programu in udeležencih.

To bo peti festival FUGA, ki se bo odvijal v Gledališču Koper od 10. do 15. julija. Vse predstave bodo ob 20.00., ob 22.00. pa bo sledil spremljevalni program, ki ga letos prvič soorganizira kulturno društvo PINA. Program bo sestavljen iz intermedijskimi umetnostmi, ki so se v zadnjih letih začele prepletati z gledališko umetnostjo in se nam je zdela smiselna nadgradnja h gledališkemu programu.

Do sedaj smo program sestavljali v sodelovanju s profesori iz povalbljenih akademij, letos smo se odločili, da na večino evropskih akademij pošljemo prijavnico. Prijavilo se je 16 predstav iz 9 različnih držav. Na koncu je bilo izbrano šest predstav iz šestih različnih držav. Tako bomo gostili gledališča iz Budimpešte (HU), Verscia (CH), Ljubljane (SI), Krakova (PL), Beograda in Novega sada (RS).

Kakšne predstave lahko pričakujemo?

Predstave povezuje aktualnost, inovativnost in tematska poglobljenost. Obravnavajo pa egzistence sodobnega mladega posameznika v osebnem in družbenem kontekstu. Skupno jim je določeno obravnavanje preteklosti s smiselno interpretacijo prihodnosti. Gledalec je razpet med to preteklost in prihodnost v sedanjosti v določenem trenutku. Prepričan sem, da bo ta program obogatil kulturno krajino Kopra.

Festivalska prihodnost?

Razvoj festivala bo sledil petletni viziji, ki je nastajala in je bila načrtovana v preteklem letu. Načrtovana je tako vsebinska kot tudi prostorska razširitev festivala, kaj več pa v tem trenutku ne morem še razkriti, lahko pa vam povem, da bodo prvi koraki izvedeni že prihodnje leto, napovedani pa junija.

Vrtnice in roséji navdušili v Portorožu

Portorož se je v soboto, 18. maja 2024, odel v rožnato. V gredico slavnih je vrtnico Portorož posadila nekdanja vrhunska plavalka Federica Pellegrini, razglasili pa so tudi najlepši vrt v občini Piran.

Vrtnice in roséji so bili rožnata nit čudovitega dogodka v portoroškem rožnem vrtu, na katerem so obiskovalci okušali odlična vina iz 12-ih kleti vinorodne dežele Primorska. Obiskovalce sta nagovorila direktorica Turističnega združenja Portorož **mag. Patricija Gržinič** in podžupan Občine Piran **Christian Poletti**, ki sta skupaj z vinsko kraljico slovenske Istre **Nejo Mihelj** pozdravila slavnostno gostjo **Federico Pellegrini**. Nekdanja vrhunska plavalka je v gredico slavnih posadila prav posebno vrtnico – vrtnico Portorož. Pellegrinijeva, ki je Portorož obiskala prvič, ni skrivala navdušenja nad vrtnicami, njenimi najljubšimi rožami, in nad lepoto ter gostoljubjem obmorskega kraja. Turistično združenje Portorož si je z obiskom priljubljene športnice uspelo pridobiti pozornost njenih sledilcev na Instagramu (več kot 25.000 všečkov objave) in mnogih medijev doma ter v tujini. Za piko na i so v rožnem vrtu poskrbeli še lokalni ponudniki, odlična glasba, mnogi obiskovalci pa so domov odšli s sadikami vrtnice Portorož, ki že krasijo vrtove blizu in daleč.

ZAČEL SE JE MESEC VRTNICE PORTOROŽ

Pri portoroških in piranskih gostinskih ponudnikih bo vse do sredine junija na voljo posebna ponudba na temo vrtnic in roséjev. V sklopu **Meseca vrtnice Portorož** bodo na voljo vse od glavnih jedi do sladice in vrtničnih koktejlav. S svojimi ponudbami sodelujejo **restavracije Marina Portorož, COB** in **PiranArt**, **kavarne Cacao, Café Central**, **Mestna kavarna Piran** in **Grand Cafe** ter **Mersii Gelato**.

NAGRADA ZA NAJLEPŠI VRT V OBČINI PIRAN V ROKE PORTOROŽANKI

Turistično združenje Portorož je letos organiziralo izbor za najlepši vrt v občini Piran. Komisija je ob obisku vrtov ocenjevala splošni vtis, oblikovanje, zasaditev in izbor rastlin, grajene vrtno elemente, urejenost ter trajnostni vidik. Nagrada za najlepši vrt v občini Piran je šla v roke Portorožanki **Jani Novak**. Njen vrt krasijo mediteransko rastje, hortenzije, sadna drevesa, zelenjavni kotiček in kotiček z dišavnicami. Je izviren in poln manjših detajlov, ki dajejo občutek skladnosti in domačnosti. Nagrado za drugi najlepši vrt je prejel **Janko Nussdorfer** iz Svetega Petra. Njegov brezhibno urejen vrt med drugim krasijo številne cvetoče vrtnice, ki obiskovalca očarajo s prijetnim vonjem. Tretja je bila **Blaženka Dolničar** iz Lucije s skrbno urejenim vrtom v okolici bloka, ki ga krasijo manjši skalnjak, mediteransko rastje (oleandri, mimoza, oljka) in drugo cvetje. Vrtna garnitura je namenjena počitku ob potoku Fazan.

Foto: Jaka Ivančič in TZP.

Caprisov Kamijončin se je tokrat ustavil v Novi vasi, Kortah in Hrvatinih

Nova vas

Zabavo, dobro voljo, odlično glasbo in en kup daril so Caprisovci tokrat pripeljali v zaledje istrskih občin. S Kamijončinom, s katerim že tradicionalno vsako pomlad obišejo zveste poslušalke in poslušalce na vaseh, so se tokrat odpravili v Novo vas, Korte in Hrvatine, kjer so jih sprejeli z odprtimi rokami. »V naši vasi se nikoli nič ne dogaja, zato smo izredno veseli, da so Caprisovci letos za njihov odličen projekt izbrali ravno našo

Korte

vas in tako razveselili ne samo odrasle, ampak predvsem otroke, ki so njihov obisk komaj čakali. Lepo je bilo Caprisovo ekipo spoznati tudi v živo, z njimi poklepetati in se fotografirati. V vas so pripeljali ogromno pozitivne energije in smeha,« so

bili enotni domačini vseh treh obiskanih vasi. Caprisov Kamijončin bodo ponovno pognali prihodnjo pomlad, do takrat pa jih čaka kar nekaj velikih projektov. Točno čez en mesec, in sicer **v soboto, 29. junija**, bodo ponovno organizirali največjo zabavo na morju – **Caprisov Boat Party**.

Foto: Jaka Ivančič

Hrvatini

PIKADO MU JE SPREMENIL ŽIVLJENJE

Nenavadni konjiček in posel Stefana Božička iz Marezig

Včasih je dovolj le trenutek in že se ti življenje obrne v drugo smer. To se je sprva počasi, med korono pa precej hitro, dogajalo Stefanu Božičku. Dolga leta je vsake toliko vrgel puščico v tarčo, med korono pa je njegova ljubezen do pikada dobila krila. Pravi, da je to šport, ki zahteva koncentracijo, koordinacijo in pravilno tehniko meta. Nad pikadom se je tako navdušil, da je odprl prvo specializirano pikado trgovino v Sloveniji.

STEFANO BOŽIČEK SE JE MED KORONO ČISTO NAVDUŠIL NAD PIKADOM IN GA ZAČEL TRENIRATI.

»Na odraščanje v Luciji imam lepe spomine. Ker sem bil od nekdaj zelo komunikativen, sem se po končani osnovni šoli odločil za srednjo gostinsko in turistično šolo v Izoli, nato pa me je vleklo na študij ekonomije, vendar se moja šola življenja še ni zaključila,« veselo pripoveduje Stefano, ki je prve delovne izkušnje nabiral kot natakar, pri 26 letih pa je novo karierno priložnost videl v IT industriji. Nato je dobro desetletje delal za mednarodno podjetje Lenovo najprej v Bratislavi, nato pa v Ljubljani. Sodelavci so ga cenili kot odličnega prodajalca in finančnega analitika. Nepopoljšljivo radoveden in tudi pogumen se je vedno rad loteval novih stvari, tudi turizma. Z veseljem od leta 2015 vodi turistično agencijo Adriabnb, ki se ukvarja s posredovanjem pri oddaji turističnih apartmajev v kratkoročni najem.

»V mladosti sem dobršen del prostega časa preživel na igriščih in v igralnici Giani v Portorožu, kjer sem najraje igral biljard. Medtem pa sem tu in tam vrgel kakšno puščico v pikado. V obdobju pandemije, ko sem si nabavil elektronsko tarčo in sem se intenzivneje posvetil pikadu, kar je privedlo do odprtja prve specializirane pikado trgovine v Sloveniji,« razlaga Stefano.

PIKADO JE ČISTO POSEBEN ŠPORT

Klasični pikado z jeklenimi konicami je postal njegova strast, saj zahteva večjo natančnost in

tehniko. Pikado je zanj in njegovo ženo (skupaj imata tri krasne in živahne otroke) postal hobi, ki ju povezuje in sprošča. Trenirata vsak dan med pol do ene ure, udeležujeta se mednarodnih WDF turnirjev ter uživata v potovanjih in igrah skupaj. Stefano meni, da je pikado šport, ki zahteva koordinacijo, koncentracijo in pravilno tehniko meta. Potrebna je tudi telesna in duševna pripravljenost. Slabosti treniranja pikada ne vidi, nasprotno, meni, da bi lahko bil pikado koristen v pisarnah za sprostitev zaposlenih. Največji izzivi pri pikadu so izboljšanje tehnike in konstantnost v igri. Po prvem igranju in treniranju doma so ga zamikala tekmovanja. Tekmovati je začel online preko spletnih strani nakka.com in webcamdarts.com ter na lokalnih turnirjih. Konkurenca je različna, odvisno od zahtevnosti turnirja. Profesionalni igralci trenirajo več ur dnevno, za zadovoljivo raven igre pa zadostuje tudi ena ura dnevno. Stefano pravi, da so pri pikadu, tako kot pri vsakem športu, dobri in slabi dnevi, ključnega pomena pa je dobro počutje in koncentracija.

SLADKO JE ZMAGOVATI

»Najboljše pri pikadu je, ko se zabavaš in zmagaš. Najslabše pa, ko ti res ne gre in ne moreš doseči želene natančnosti. Hvaležen sem domačim, še posebej ženi, za podporo. Žena me spremlja na tekmah in me spodbuja. Za zdaj še nisem dosegel veliko zmag, saj sem šele

PIKADO JE STEFANU IN NJEGOVI ŽENI PRECEJ SPREMENIL ŽIVLJENJE. VELIKO POTUJETA S TURNIRJA NA TURNIR.

NALEZLJIVO STEFANOVO NAVDUŠENJE

Dovolj je, da se vrnete 30 let nazaj, da vidite, zakaj je pikado veljal za dejavnost, primerno samo za tiste, ki radi hodijo v bare in pijejo alkohol. Obstaja veliko videoposnetkov profesionalnih turnirjev v pikadu iz preteklosti, kjer igralci pijejo in kadijo v javnosti, vendar se je šport odmaknil od teh nezdravih vidikov in danes pikado velja za igro, ki je bogata s koristmi za zdravje, od katerih smo mnoge našli spodaj.

1. Izboljša koordinacijo roke/oči

Pri pikadu gre predvsem za natančno metanje in bolj ko ga igrate, boljši boste pri metanju svojih puščic v območje, kamor ciljate. To je znak, da se vaša koordinacija roka/oči izboljšuje, kar je bistveno za vse druge vidike življenja igranje drugih športov do preproste ga pobiranja predmetov.

2. Možgani se naprezajo

Najpogostejša oblika iger s pikadom vključuje znižanje

rezultata od 501/301 do 0, končanje z dvojnimi izhodom. Ko ga igrate, morate sešteti rezultat iz svojega seta treh puščic in ga odšteti od skupne vrednosti. Ko se približate zaključku, morate določiti številke, ki jih morate zadeti, da dosežete točen rezultat. To je odlična vadba za možgane in jih ohranja aktivne. Izboljšate računanje množenja, seštevanja in odštevanja.

3. Lajšanje stresa

Igranje pikada lahko zahteva veliko osredotočenosti in koncentracije, saj ne zahteva le natančnega metanja, ampak morate razmisliti tudi o tem, kaj potrebujete za doseg zadetka ne glede na to, ali igrate 301 ali igre, kot je kriket. To vam odvrne misli od drugih stvari, ki vas obremenjujejo v življenju in vam pomagajo, da se sprostite.

4. Socialne veščine

Medtem ko lahko pikado doma vadite sami, igranje katere koli vrste igre pomeni druženje z drugimi ljudmi. Igranje pikada

pred kratkim začel resneje trenirati, a že imam nekaj manjših turnirskih zmag. Na večjih WDF turnirjih sem se nekajkrat uvrstil med 32 ali 16 najboljših. V pikadu so merila za uspeh različna, od velikih metov do visokih uvrstitev na turnirjih,« pravi Stefano, ki ga je pikado tako navdušil, da je v Kopru odprl trgovino z opremo za pikado. Idejo zanjo je dobil iz ljubezni do te igre in pomanjkanja podobnih trgovin v bližini. Ljudi

je odličen način za druženje s prijatelji in če zberete ekipo v ligi, je to lahko odličen način za spoznavanje novih ljudi.

5. Izboljša zbranost

Igranje pikada zahteva veliko zbranosti. Ne glede na to, ali gre za določanje rezultata ali razmišljanje o območju tarče, na katerem želite, da pristanejo vaše puščice ali postavitev v položaj za met. Zmožnost 100-odstotne koncentracije in izogibanje raznim motnjam je ključ sposobnosti zbranosti.

6. Poveča samozavest

Zmaga v igri pikada lahko poveča zaupanje ljudi, kar je super, vendar pa ni vse v zmagi, saj lahko sodelovanje poveča samozavest tudi pri tistih, ki so morda precej introvertirani. Igranje pikada vključuje nastopanje pred drugimi ljudmi in izvajanje nekih aktivnosti, kar lahko privede tudi do splošnega povečanja zaupanja.

7. Telesni samonadzor

Natančno metanje puščice zahteva dober nadzor nad telesom. Če med metanjem puš-

ča ne morete obdržati roke, telesa in glave pod nadzorom, bo najverjetneje pristala izven cilja, zato smo poznavalci te igre prisotni pri metanju in pomagamo izboljšati telesni samonadzor na vseh pomembnih področjih.

čice ne morete obdržati roke, telesa in glave pod nadzorom, bo najverjetneje pristala izven cilja, zato smo poznavalci te igre prisotni pri metanju in pomagamo izboljšati telesni samonadzor na vseh pomembnih področjih.

8. Timsko delo.

Ko igrate pikado v uradni ligi ali igrate turnir s prijatelji, ste vedno v interakciji z drugimi ljudmi, kar lahko povzroči izboljšanje veščin timskega dela, zato si bomo pri pikado klubu obala prizadevali organizirati turnirje med vrstniki, šolami.

9. Spodbuja strateško razmišljanje

Pikado pogosto zahteva veliko razmišljanja in del tega procesa je strateško razmišljanje. Najpogostejše igre s pikadom vključujejo taktično igro, ne glede na to, ali si poskušate pustiti določeno številko, ki jo želite naslednjič zadeti ali pustite nasprotniku težak izhodni položaj.

ANDREJA COMINO

Banka in zavarovalnica – vse na enem mestu

ZAVARUJTE POTOVANJA V TUJINO!

Bliža se poletje, čas, ki ga običajno namenimo za zaslužen oddih in odklop od vsakdanjih skrbi. Načrtujete pot v tujino? Da bo vaš dopust ali potovanje potekal brez strahu pred boleznijo, poškodbo ali izgubo prtljage, je dobro pred odhodom poskrbeti tudi za ustrezno zavarovanje. Uredite ga lahko kar v naši banki, kjer sklenete **zavarovanje TUJINA**, ki ga ponujamo v sodelovanju z Generali zavarovalnico.

ZAKAJ IZBRATI ZAVAROVANJE TUJINA?

- Zagotavlja **asistenco**, plačilo stroškov **nujnih zdravstvenih storitev** zaradi bolezni/nezgode, zdravlil in nujnih prevozov v tujini in v domovino.
- Namenjeno je **posameznikom, družinam ali parom**, ki potujejo v tujino kot **turisti, poslovneži, delavci ali študentje** oz. **dijaki** za čas študija.
- Storitve lahko uveljavljate tako v **javnih kot tudi v zasebnih zdravstvenih ustanovah** po vsem svetu (kritje Evropske kartice ZZS npr. velja le v javnih zdravstvenih ustanov.)
- **Asistenca 24/7 v slovenščini.**
- **Zavarovanje za območje kritja Balkan** zagotavlja posebej ugodno zavarovanje za vse, ki na območje Balkana potujete večkrat letno.

KAKO DO ZAVAROVANJA?

V vseh **poslovalnicah naše banke** se lahko obrnete na **licenciranje svetovalce**, ki vam bodo z veseljem odgovorili na vsa vaša vprašanja in pripravili informativni izračun po meri.

Poleg turističnega, se lahko odločite še za druga zavarovanja, ki jih imamo v naši ponudbi: življenjsko zavarovanje (Moj življenjski kasko), premoženjsko zavarovanje (Paket Dom), ter avtomobilsko zavarovanje.

SVOJ TERMIN SESTANKA SI LAHKO REZERVIRATE NA NAŠI SPLETNI STRANI:

www.intesasampaolobank.si/kontakti/rezervirajte-sestane

INTESA SANPAOLO BANK

RAJE BREZ KOPALK, KOT BREZ ZAVAROVANJA.

Sklenite zavarovanje TUJINA kar v naših poslovalnicah.

SKUPAJ Z **GENERALI**

Zavarovalnica, s katero sklepate zavarovanja, je GENERALI zavarovalnica d.d., Kržičeva ulica 3, 1000 Ljubljana, Slovenija. Banka Intesa Sanpaolo d.d. pri trženju zavarovanj nastopa kot distributer zavarovalnih produktov. Zavarovanja, ki jih Banka Intesa Sanpaolo d.d. trži, niso bančni produkti in niso vključena v sistem zagotovljen vlog, ki velja za depozite. V primeru nastanka zavarovalnega primera GENERALI zavarovalnica d.d., Kržičeva ulica 3, 1000 Ljubljana, Slovenija, jamči za vsa izplačila po zavarovalni pogodbi v višini zavarovalne vsote. Banka Intesa Sanpaolo d.d. ne odgovarja za izplačila po zavarovalni pogodbi.

INTESA SANPAOLO BANK

SKRIMO ZA VSE, KAR VAM POMENI NAJVEČ.

Bank of INTESA SANPAOLO

f y t u

www.intesasampaolobank.si

Akcija zoper tigraste komarje

Tudi letos občine slovenske Istre s komunalnimi podjetji in zunanjimi izvajalci pripravljamo preventivno akcijo zatiranja ličink tigrastih komarjev. Akcija je namenjena zmanjševanju možnosti za njihovo razmnoževanje, za kar jim zadostujejo že najmanjše količine stoječe vode.

Ker se samice hranijo s krvjo ljudi in toplokrvnih živali, lahko prenašajo virusne bolezni. S preventivno akcijo, ki bo trajala vse do oktobra, želimo osveščati občane in občanke, kaj lahko sami naredijo. Občine bomo, ko ne bo deževalo, na javne površine redno nanašale sredstvo Aquatain.

SODELOVANJE JAVNOSTI JE KLJUČNO

Akcija zatiranja te invazivne vrste komarja je lahko uspešna le, če sodeluje tudi javnost. Za omejevanje tigrastih komarjev je pomembno, da v okolici svojih hiš, na njivah in pokopališčih:

- praznite posode z vodo, ki jih ne uporabljate, jih preobrnite z dnom navzgor ali prekrijete, pospravite v zaprt prostor oziroma kako drugače preprečite, da bi v njih zastajala voda;
- vsak teden odstranite predmete in odpadke, v katerih se lahko zadržuje voda;
- praznite in operete podstavke cvetličnih lončkov;
- v vazah z rožami na pokopališčih vsak teden zamenjate vodo;
- vodo tedensko zamenjate tudi v posodah za zalivanje, napajanje živali in v drugih posodah na odprtem;
- očistite zamašene strešne žlebove in talne kanale, nepredušno zaprete zadrževalnike vode, ki se jih ne da sprazniti (sodi, cisterne), ter pazite, da se deževnica ne nabira niti v ponjavah.

Če posod in drugih vodnih zadrževalnikov ne morete sprazniti, jih pokrijte.

ZADOSTUJEJO JIM ŽE NAJMANJŠE KOLIČINE STOJEČE VODE

Ker so tigrasti komarji slabi letalci, ki preletijo le nekaj sto metrov, je pomembno, da se akciji zatiranja njihovega razmnoževanja pridružite v čim večjem številu. Tigrastim komarjem za preživetje zadostujejo že najmanjše količine stoječe vode.

SREDSTVO AQUATAIN BODO OBČINE NANAŠALE VSE DO OKTOBRA

Nanašanje tega sredstva na javne površine bo v občinah potekalo v več fazah, upoštevaje razvojni cikel tigrastega komarja. Po dostopnih podatkih lahko pričakujemo kar 91-odstotno zmanjšanje pojavnosti ličink komarja okrog površin, na katere bo naneseno sredstvo. Občine slovenske Istre občanom zagotavljamo 50-mililitrske plastenke, ki jih lahko prevzamete v komunalnih podjetjih v Izoli in Piranu oziroma v Turistično-informacijskem centru Ankaran ali v vrtnariji Marjetica Koper pri pokopališču. Aquatain je

možno tudi kupiti v specializiranih trgovinah.

ŽE NEKAJ KAPLJIC AQUATAINA ZADOSTUJE ZA EN KUBIČNI METER VODE

Aquatain deluje mehansko. Na vodni gladini ustvari nekakšen film, ki preprečuje dihanje in razvoj komarjevih ličink ter odlaganje jajčec. Ne obremenjuje okolja in ni škodljiv za ljudi, živali, rastline ter druge organizme. Sredstvo je priporočljivo večkrat nanesti, na vsake štiri tedne oziroma 28 dni. Razvojni krog od jajčeca do odraslega osebkoma komarja namreč spomladi traja od 15 do 20 dni, poleti pa bistveno manj, le od 6 do 8 dni. Z enim samim mililitrom sredstva preprečimo razvoj komarjev v enem kubičnem metru vode.

DARSEN
SALON POHIŠTVA

☎ 05 640 13 33

✉ darsen@siol.net

Polje 21 (Ruda center), IZOLA

www.darsen.si

BREME OB KONCU ŠOLSKEGA LETA

Ob koncu šolskega leta imajo učenci in dijaki več obveznosti. Ponavadi se v tem obdobju kopičijo testi, ustna ocenjevanja, seminarske naloge. Otroci se pogosto počutijo, kot da jim zmanjkuje časa za pravo, kar vodi v povečano stopnjo stresa, ki se kaže v obliki telesnih (glavoboli, bolečine v želodcu, nespečnost) ali čustvenih težav (tesnoba, razdražljivost, preobremenjenost).

VLOGA STARŠEV PRI ZMANJŠEVANJU STRESA

Starši imajo ključno vlogo pri podpiranju otrok v tem stresnem obdobju. **Ustvarjanje podpornega okolja:** Pomembno je, da otroci vedo, da jih starši podpirajo ne glede na rezultate. Besede spodbude in razumevanja lahko močno pripomorejo k zmanjšanju stresa. **Pomoč pri organizaciji časa:** Starši lahko pomagajo pri pripravi urnika učenja, ki vključuje čas za počitek in sprostitev, kar zmanjša občutek preobremenjenosti. **Spodbujanje zdravega načina življenja:** Redna telesna dejavnost, uravnotežena prehrana in dovolj spanja so ključni dejavniki pri obvladovanju stresa. **Pomoč pri učenju:** Starši lahko otrokom pomagajo pri učenju s tem, da jih sprašujejo in utrjujejo snov.

PRAVILEN ODZIV NA SLABE OCENE IN POPRAVNE IZPITE

Eden od ključnih trenutkov, ko otroci še posebej potrebujejo podporo, je takrat, ko prejmejo slabo oceno ali izvedo, da bodo imeli popravni izpit. Za starše je pomembno: **Ostanite mirni in se pogovorite o razlogih:** Otroka ne grajajte, ampak razumite njegovo stisko in skupaj raziščite okoliščine, ki so privedle do tega. Ostanite mirni in mu ne dajajte občutka, da vas je s tem prizadel. **Načrtujte naprej:** Skupaj pripravite načrt učenja do naslednjega preverjanja ali poplavnega izpita. To vključuje dodatno učno pomoč, več časa za učenje ali pogovor z učiteljem. **Pravilna podpora in vztrajnost:** Ključno je, da starši podpirajo otroka. Pomembno je, da mu pomagajo najti vrednost in moč ter popravni izpit vidijo kot priložnost za učenje o sebi. Zelo pomembno je, da verjamejo v svojega otroka, mu zaupajo in ga spodbujajo, da vztraja.

MATURANTI IN DODATNO BREME

Za maturante je konec šolskega leta še posebej obremenjujoč. Poleg rednega zaključevanja ocen in preverjanj znanja jih čaka tudi matura – pomemben izpit, ki pogosto določa njihovo nadaljnjo akademsko pot.

DR. KATJA KOZLOVIČ

Zakonska in družinska terapevtka, izvajalka igralne terapije ter kadrovska svetovalka
www.lanimaj.si • www.kei.si

Zaradi tega pritiska se mnogi maturanti spopadajo z izjemno stopnjo stresa. Maturantu pokažite razumevanje in podporo ter se izogibajte zmanjševanju pomembnosti stresa. Bodite mu na voljo za pogovor in mu dajte vedeti, da razumete, kako se počuti. Včasih je najboljša pomoč zgolj poslušanje in razumevanje. **PODPORNO OKOLJE JE KLJUČNA POMOČ** Konec šolskega leta je lahko zelo stresen čas za otroke, vendar s pravo podporo staršev lahko ta obdobja prebrodijo bolj mirno in uspešno. Ustvarimo okolje, kjer se otroci počutijo razumljene in podprte, in to ne glede na rezultate. Pravilen odziv na slabe ocene in popravne izpite lahko otrokom pomaga razviti pozitiven odnos do učenja in jih pripravi na prihodnje izzive v življenju.

GRAMATIK

PORTOROSE IN JULY

30.06.2024

TEO COLLORI & MOMENTO CIGANO

GISAZA

BENJAMIN SHOCK LIVE & GUESTS

BRALE

Prepletanja ljubezni

Čeprav se med ljudmi veliko govori o ljubezni, njena podoba ni enoznačna, saj pomeni različno; od prijateljstva, zaobljube, zaljubljenosti, spolne sle, do raznih posesivnosti, celo ljubosumja, prevar, izdaj, perversnosti. Ljubezenska odprtost pride z rastjo, navdušenjem, zaupanjem, toda zgodi se, da so izdani, prevarani in odvrženi. V sproščeno in vesela ljubezen se prikrade dvom, laž, celo sovraštvo in nasilje, zato mora biti neprestano v gibanju in boju, podobno kot človeško srce. Njeno delovanje ni nikoli zaključeno. Dar kliče dar in se daje ponovno v dar. Kjer ni odziva ali je celo zavrnitev, nastanejo rane in bolečine. Velikani ljubezni znajo ljubiti z zastonjsko ljubeznijo, ki samo daje in ne zahteva povračila. To je ljubezen, ki zmore odpustiti, sprejemati nasprotnike in sovražnike, ljubezen, ki si upa začeti znova potem, ko je bila zavrnjena ali se je ohladila. Dostojevski je v romanu Bratje Karamazovi upodobil Aljoša kot tistega, ki je znal ljubiti s tako ljubeznijo in pomiriti grobosti ter nasilje svojih bratov. Ljubezen spremljajo različni odkloni. Otroci ubogajo starše in se jim prilagajajo zaradi koristi. Posesivni starši hočejo otroke navezati nase, prav tako prenašajo na otroke svoja neuresničena pričakovanja. Nekateri zahtevajo izključevanje drugih: »Če boš imel rad še koga drugega, ne moreš več

biti moj prijatelj.« Žena postane ljubosumna na moža, ker govori z drugo žensko in obratno. Ljubosumnost postane zapor, v katerega zaklenejo sopotnika. Literatura prinaša primere, ko ljubezen postane tragedija, v nekaterih primerih okolje ne dovoljuje ljubezni (Tristan in Izolda, Romeo in Julija), drugje se je ljubezen ohladila. Pričakovanja so bila prevelika, ljudje so ljubili le podobo drugega, ne pa njegove osebnosti. Kljub vsemu temu se pojavljajo ljubezenski čudeži in se ponavljajo z vedno novimi upodobitvami. Užiti moramo veliko ljubezni, da jo lahko delimo naprej. Pavel iz Tarza je zapisal: »Ljubezen je potrpežljiva, dobrotljiva je ljubezen, ni nevoščljiva, ljubezen se ne ponaša, se ne napihuje, ni brezobzirna, ne išče svojega, ne da se razdražiti, ne misli hudega. Ne veseli se krivice, veseli pa se resnice. Vse prenaša, vse veruje, vse upa, vse prestane.«

PRIMOŽ KREČIČ

Koprski stolni župnik

DACIA

PREPROSTO VSE

DACIA SANDERO

ŽE ZA 12.990 €*

6 let jamstva**

Navedena zadetna cena je priporočena maloprodajna cena (MPC) in je neobvezujoča ter ne vključuje 22-odstotni DDV in DMV. Cena 12.990 € s še veljavnim popustom velja za model Dacia Sandero Essential 1.0 TCE 90 s 6 leti jamstva ali do 100.000 km, karkoli se zgodi prej. Akcija velja ob financiranju z Mobilize Financial Services in velja za vozila iz zaloge. Popust akcije je sklenitev finančne pogodbe z minimalno financirano vrednostjo 6.000 €, minimalnim trajanjem 48 mesecev in sklenitev zavarovanja vozila v prvem letu financiranja z Mobilize Financial Services. **V obdobju 3 let od nakupa vozila velja tovarniška garancija. Po preteku tovarniške garancije pa 6, 5, in 4. leto sledi 3 leta podaljšane jamstva Dacia oz. 100.000 km, kar koli se zgodi prej. Porabo pri mešanem ciklu: 5,1 - 7,8 l/100 km. Emisije CO₂: 115 - 134 g/km. Emisijska stopnja: EURO6dFull. Emisija NOx: 0,0173 - 0,0269 g/km. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo standardu meritev WLTP. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa poramembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerni povčanosti koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Slika je simbolična. Pridružujemo si pravice do napak. Več informacij o ponudbi in pogojih nakupa je na voljo na dacia.si. GA Adriatic d. o. o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Dacia priporoča

DACIA.SI

Trgo ABC

PE KOPER, Istrska cesta 12

Breda Prodani, 041 607 812 David Bartolič, 051 306 770

Poznate bioklimatske pergole?

Večino časa preživimo v zaprtih prostorih z umetno svetlobo, doma pa želimo čas preživeti na prostem, vendar nas na terasi lahko preseneti ploha, močan veter ali premočno sonce.

Idealna rešitev so bioklimatske pergole, saj nam omogočajo enostavno regulacijo sonca in sence z lamelami. Z daljincem ali ročno preprosto spreminjamo kot lamel, tako da lahko skozi spustimo več ali manj sonca, obrnemo jih lahko navpično in s tem povečamo prezračevanje in posredno svetlobo, ob dežju jih senzor samodejno zapre v vodotesno streho.

Veliko ljudi uporablja za senčenje teras platnene tende ali običajne pergole, vendar slabo prenašajo dež in veter, zato je bioklimatska pergola idealna. Poleg izjemne funkcionalnosti pridobimo tudi zelo prijeten prostor v naravi, ki se nam prilagaja. Dejstvo je, da so navadne pergole cenejše od bioklimatskih, saj ne ponujajo napre-

dne tehnologije in nabora dodatnih funkcij, zato je tudi lažja konstrukcija. Ne vsebuje pa zložitljivih lamel in ne ponuja dobre zaščite pred vremenskimi vplivi. Glavna prednost bioklimatske pergole je nadzor sončne svetlobe. Nastavljive lamele ali žaluzije bioklimatske pergole je mogoče nagniti tako, da v hladnejših mesecih prepuščajo sončno svetlobo, v vročih dneh pa zagotavljajo senco in preprečujejo neposredni vdor sončne svetlobe na teraso. Prav tako nam nudi večjo zaščito pred dežjem, saj je streha vodotesna in nam omogoča, da uživamo v prostoru tudi v deževnih dneh. Bioklimatska pergola ponuja boljše možnosti prezračevanja v primerjavi s tradicionalno pergolo, tako lahko vzdržujemo prijetno temperaturo in si ustvarimo lastno mikroklimo. Bioklimatska pergola omogoča celo daljinsko upravljanje pergole z mobilnimi aplikacijami, ki jih v celoti prilagaja vašim željam

Administracija in obdavčitev sobodajalcev v Sloveniji

V Sloveniji se je v zadnjih letih povečalo število sobodajalcev, kar je posledica turističnega razcveta turizma in popularizacije platform za kratkoročno oddajanje nepremičnin, kot sta Airbnb in Booking, vendar pa z večanjem ponudnikov nastanitev narašča tudi potreba po ustrezni administraciji in obdavčitvi.

Pravilna registracija in spoštovanje davčnih obveznosti sta ključna za legalno opravljanje dejavnosti sobodajalstva.

Vsak, ki želi v Sloveniji opravljati dejavnost sobodajalstva, mora to dejavnost ustrezno registrirati. Postopek se začne z registracijo statusa sobodajalstva, s.p. ali d.o.o., če oseba še ne opravlja nobene dejavnosti, ali z dodajanjem dejavnosti k že obstoječi registraciji. Sobodajalci so kot vsi podjetniki zavezani k plačevanju davkov. Osnova

za obdavčitev je dohodek, ki ga sobodajalec prejme od oddajanja sob. Redno vodenje evidence je še ena od obveznosti, ki jih mora sobodajalec izpolnjevati. To vključuje evidenco o gostih, prihodkih in odhodkih. Pomembno je, da so sobodajalci seznanjeni z vsemi pravnimi zahtevami in obveznostmi, ki izhajajo iz njihove dejavnosti. Pravilna registracija, spoštovanje davčnih predpisov in skrbno vodenje poslovne administracije so ključni za uspešno in zakonito opravljanje te dejavnosti v Sloveniji. Da bi se izognili morebitnim zapletom, je priporočljivo, da se sobodajalci redno pos-

BRANKO
LONČAR

in vremenskim razmeram. Terasa je pomemben del našega bivanjskega prostora in z bioklimatsko pergolo se ta prostor spremeni v izjemno funkcionalen in udoben kotiček, kjer bo družina rada preživljala prijetne trenutke.

Obala

nepremičnine

Obala nepremičnine d.o.o.

Obala 16, 6320 Portorož

Tel: 05 674 10 30

Mob: 041 35 22 00

info@obala-nepremicnine.si

www.obala-nepremicnine.si

JURE
HALIK

vetujejo z davčnimi svetovalci ali pristojnimi institucijami ter se obrnejo na zanesljiv računovodski servis.

V obravnavi je nov zakon o gostinstvu, ki bo obdobje oddajanja sobodajalcem občutno skrajšal, če bo sprejet.

RAČUNOVODSKI SERVIS

fidata

finance

FIDATA d.o.o.

Ankaranska c. 7b, 6000 Koper

Tel: +386 59 052 423

info@fidata.si

http://www.fidata.si

MOŽEN NAKUP NA OBROKE: Z SUMMIT LEASING
1STOVNO ALI GB LEASING
obroki pri roki GB Leasing

KRILNI POGONI & AVTOMATIKE

skeniraj QR kodo in preglej ostalo ponudbo!

Terrier 200
že od 379 €
do 250 kg / 2,5 m

TRAPEZNA KRITINA 9G Z IZOLACIJO

skeniraj QR kodo in preglej ostalo ponudbo!

9G 21,00 €/m²

TRAPEZNA PLOČEVINA

skeniraj QR kodo in preglej ostalo ponudbo!

T20	13,69 €/m²
T20Filc	15,69 €/m²
T35	14,69 €/m²
T35Filc	16,69 €/m²
T45	15,69 €/m²
T45Filc	17,69 €/m²

DRSNI POGONI & AVTOMATIKE

skeniraj QR kodo in preglej ostalo ponudbo!

Joytech AC600
do 650 kg
že od 229 €

TOPLOZRAČNI KAMINI NA PELETE KK

skeniraj QR kodo in preglej ostalo ponudbo!

Sole MCZ8000 Slim
moč 6,5kW že 699 €

TOPLOVODNI KAMINI NA PELETE KK AQUA

skeniraj QR kodo in preglej ostalo ponudbo!

KK10kW-1800 €
KK15kW-1900 €
KK20kW-2000 €
KK24kW-2300 €

Priključ na centralno!

VSA GARAŽNA VRATA NA ENEM MESTU!

SEKCIJSKA VRATA KIPLIFT - že od 839 €!

Debelina polnila: 4 cm!

NAROČILA

040 974 470
030 479 955
030 464 480
030 360 630

KIP KOP

www.dvizna-vrata.si
e-mail: info@kipkop.si

ROLO VRATA KIPROL77 - že od 839 €!

PERGOLE - AKCIJA

Ročne:
304x304 - 2280 €
304x401,5 - 2649 €

Električne:
290x290 - 4449 €
290x395 - 4990 €

SENDVIČ PLOŠČE 2. KLASA

že od 12 €/m²!

skeniraj QR kodo in preglej ostalo ponudbo!

MONTAŽNA GARAŽA 300x600

RAL 9006 = 2249 € | RAL 7016 = 2399 €

4mm

103 x 250 cm	21,70 €
123 x 250 cm	23,20 €
153 x 250 cm	28,60 €
200 x 250 cm	40,20 €

5mm

103 x 250 cm	29,30 €
123 x 250 cm	33,70 €
153 x 250 cm	42,80 €
200 x 250 cm	53,40 €

PANELNE / ŽIČNE OGRAJE IN STEBRI

stebri v. 105 cm	18,40 €
stebri v. 125 cm	20,00 €
stebri v. 155 cm	23,40 €
stebri v. 205 cm	27,70 €

INDUSTRIJSKI DIZEL ATS AGREGATI

CGM 7,2 kW 3350 € | 20 kW 7049 €
50 kW 9390 € | 100 kW 13949 €

VILIČARJI NIULI

Nosilnost: 3500kg

22.570 €

4D MASAŽNI STOL

2.990 €

Preveri svoj limit

Enostavni obročni nakupi.

ZGODOVINSKI USPEH MLADE JADRALKE LINE ERŽEN

Pri devetnajstih prvič na olimpiado!

Majhna Slovenija je dežela velikih športnikov. Slednje je znova potrdila tudi komaj 19-letna Lina Eržen, ki sicer prihaja iz Planine pri Postojni, vendar veliko časa preživi v Istri, kjer to mlado in ambiciozno dekle pridno trenira in tekmuje. Punca ni od muh, saj se bo v zgodovino zapisala kot prva Slovenka, ki bo na prihajajočih olimpijskih igrah v Parizu nastopila v jadraniu na deski. Slovenija je imela doslej dva predstavnika na olimpijskih igrah v jadraniu na deski, leta 1984 je v Los Angelesu nastopil Dušan Puh, leta 1992 v Barceloni pa Stojan Vidakovič.

ANDREJA
COMINO

»To so bile sanje zadnja tri leta in z ekipo smo trdo delali, da smo prišli do cilja. Ne morem verjeti, da se to res dogaja in veličastni občutki so prišli za mano šele nekaj dni po vrnitvi domov,« je veselo povedala Lina, ki je vse otroštvo preživljala na morju. Lahko bi rekli, da je bilo morje moj drugi »dom«. Kot otrok sem se z bratom in sestro ukvarjala z jadraniem na deski, vendar samo za zabavo. Od devetega do dvanajstega leta sem se bolj resno ukvarjala s plezanjem, ob tem pa še jadraniem na deski. Ker pa seveda oboje časovno ne gre, se je bilo treba odločiti za eno. Brat Val se je ukvarjal z jadraniem na deski, zato sem se odločila za ta šport tudi sama, saj menim, da gre v dvojce lažje. Brez podpore staršev pa nobena pot ni lahka, zato sem in bom vedno hvaležna za njuno neizmerno pomoč in predanost,« razlaga Lina, ki ji je bil brat zgled.

OD PLEZANJA DO JADRANJA NA DESKI

Na začetku seveda ni vedela, kam jo bo ta pot zanesla in kako obsežna ter zahtevna je lahko. »Ne morem opisati ali primerjati občutke, ki jih doživljam na vodi, enostavno pa vem, da je prav. Vse priprave, tekme in treningi pa trajajo po tedne, kar pomeni tudi veliko odsotnosti od doma,« razlaga Lina, ki odsotnost od doma lažje zdrži zaradi domačih, saj jo podpirajo in ji želijo vse najboljše. Ima pa tudi veliko prijateljev v tujini, ki so ji v oporo. Z vsakim od njih bi rada preživela nekaj časa, a včasih ne gre. »Vem pa, da mi vsak med njimi želi najboljše in da počnem nekaj, kar mi res veliko pomeni,« pove Lina, ki ji ni težko zdržati napornih treningov.

»Vsak trening je naporen, če se pristopiš k njemu zbrano in ga oddelaš, kot ga zahteva profesionalni šport. Veliko časa preživim tudi v telovadnici ob vajah z utežmi, saj potrebujem moč in eksplozivnost, kar še posebej pride do izraza tako v majhnem kot zelo močnem vetru. Na vodi pa med treningom običajno preživimo od dve do štiri ure. Treniramo predvsem racing formate (slalom, course in maraton) in dolge distance,« razloži mlada športnica, ki si želi nastopiti še na kakšnih olimpijskih igrah v tej disciplini. Želi pa nad tem športom navdušiti mlade, pa tudi povečati razvitost tega športa v Sloveniji.

ČAS JE ZELO RELATIVNA STVAR

Ob tako napornih treningih in tekmah mladi športnici ne ostane veliko prostega časa, a ga najraje preživi s prijatelji ob morju. Zelo jo sprošča tudi hoja v hribe in preživljanje časa v naravi. Medtem ko se nekateri pritožujejo nad pomanjkanjem časa, Lina to dojema zelo zrelo: »Menim, da imamo toliko časa, kolikor si ga vzamemo. Skoraj vedno najdem čas za svoje najbližnje, včasih sicer manj, kot bi si želela, ampak zato ga cenim še bolj.«

GOLF JE ŠPORT ZA VSAKOGAR

Portorožanka Ana Belac - golfistka v svetovnem vrhu

Ano Belac je težko ujeti, saj je ves čas na poti. Njeno golf igrišče je ves svet. V Ameriko se je preselila z 19. leti z jasnim ciljem, da postane profesionalna golfistka. Z neverjetno željo, zdravo ambicioznostjo in osredotočenostjo ji je uspelo. Diplomirala je na ugledni univerzi Duke, že med študijem dosegala neverjetne rezultate in tako lahko dobila športno stipendijo. Zdaj ima 27 let in njeno ime v svetu golfa veliko pomeni. Ko to pišem, je Ana v Nemčiji dosegla odlično šesto mesto, nato jo čakajo tekme v Franciji, na Danskem in Švedskem in o njenih rezultatih bomo brali v bodoče. Težko si je predstavljati te hitre premike, polete, časovne razlike med državami, vložen napor in hkrati moč ter sposobnost za doseganje vrhunskih rezultatov, ki bodo Ano Belac, tako kaže, pripeljali na Olimpiado v Pariz.

Ana, najprej čestitke za vašo izjemno profesionalno pot. Točke in zmage nabirate kot za stavo, bližajo se Olimpijske igre in ste edina Slovenka, ki se lahko poteguje za udeležbo - kako blizu ste Parizu?

Res je, blizu sem, vendar se s tem resnično ne obremenjujem. Pomembna je dobra igra na turnirjih. Osredotočam se na vsak posamezni turnir, saj mi dobra igra prinaša točke. Če bom zbrala dovolj točk do sredine junija, bom na Olimpijskih igrah, ... tako preprosto in hkrati zahtevno je.

Veliko predanosti in truda že od otroštva vlagata v svoje sanje. Začelo pa se je z božičnim darilom, s kompletom golf palic pri petih letih. Jih še hranite?

Na otroštvo in šport imam zelo lepe spomine. Moji začetki v golfu so bili predvsem zabava in sprehodi v naravi. Prvi udarci so bili z mamini palicami, svoje prve golf palice pa sem dobila pri petih letih, a jih žal nisem ohranila.

Športni laiki si zagotovo ne predstavljamo, koliko truda je treba vložiti v katerikoli šport. Še posebej v takšnega, ki na naših tleh ni tako zelo domač kot v tujini. Katere so po vašem mnenju največje zmote ljudi o golfu?

Predvsem to, da še vedno velja miselnost, da je golf šport za »stare« in »bogate«. Gibljem se predvsem v krogu profesionalnih golfistov in zanje je golf poklic. Veliko pa sem v stiku tudi z ljubitelji golfa, ki jim golf predstavlja rekreacijo in sprostitev. Razumevanje golfa v Sloveniji in ZDA je povsem drugačno, v Ameriki je golf predvsem šport in to množični. Glede na to, da se že vrsto let gibljem v tem okolju, se popolnoma strinjam z opredelitvijo, da je golf šport za vsakogar.

V vseh vaših izjavah se čuti notranjo moč in zdravo samozavest, željo po zmagi, željo biti najboljša. Ste bili vedno takšni ali vas je oblikoval prav šport?

Že od malih nog sem želela osvojiti vsako stvar, ki sem se je lotila, pa naj je šlo za šport, šolo ali ostale dejavnosti. Po vsej verjetnosti je šport in posebej golf moja značajska motivacija in osredotočenost samo še bolj izpostavil.

Odločitev za študij v ZDA je bila samoumevna, zagotovo pa ne enostavna. Izbrali ste Univerzo Duke, tudi po nasvetu kolega Tima Gornika. Kaj pomeni takšen preskok v drugo državo, kulturo v vseh smislih: človeškem, finančnem, športnem – življenjskem?

Odločitev je bila res velika. Danes to še bolj vidim in jasno mi je, da je bilo za takšno odločitev potrebno veliko poguma. Spremenila sem okolje, kulturo in miselnost. Odločitev mi je prinesla veliko dobrega, predvsem možnost nadaljevanja študija na odlični univerzi in igranja golfa na najvišjem možnem amaterskem nivoju, zato se na spremembe ni bilo težko privaditi.

NATAŠA BENČIČ
RADIO KOPER

Profesionalna športnica ste, kot ste si želeli. To življenje, čeprav ste visoko in na lestvici med najboljšimi, ni enostavno. Kje so njegove slabosti, kje prednosti?

Poklicni šport je delo, ki ga zaradi načina življenja moraš imeti res rad. Veliko je odrekovanja, potovanja, naporov, ampak vse to odtehta trenutek, ko dosežeš dobre rezultate. Zaradi turnirjev sem od doma pretežni del leta, imam pa zaradi tega možnost obiskati nove kraje in spoznati nove ljudi.

So ZDA že postale dom? Kaj vam je v tej novi domovini blizu, kaj tuje?

V Ameriko sem prišla s kovčkom in palicami za golf in si začela graditi svojo pot. ZDA mi nudijo izvrstne pogoje za delo in treninge, zato se mi ni bilo težko navaditi na življenje tukaj. Ustvarila sem si tudi zelo zanimiv krog znancev in prijateljev.

...pa vendar je tam doma golf, ker ste mu zapisani, boste tam verjetno ostali?

Življenje je polno presenečenj...

Morda še to - v ZDA se bližajo volitve. Vi ste nekdanjega predsednika Trumpa spoznali, ko ste bili kot članica zmagovalne ekipe univerzitetnega prvenstva na sprejemu v Beli hiši. Koliko vas zanima ameriška politika, kako razmišljate ob tej - precej nerodni izbiri - dveh močnilih in precej starih egov?

To je tema, ki je sicer trenutno v ospredju v vsakdanjem življenju in medijih v ZDA, s politiko pa se ne ukvarjam.

Portorož, Istra, Slovenija – spet dom nekoč?

Morda pa res, vendar o tem danes še ne razmišljam.

Slovenija in golf - kakšne so možnosti in kaj bi bilo lepo, če...?

Spremljam dogajanje v domačem klubu v Lipici, kjer sem začela svojo pot in z veseljem ugotavljam, da je vedno več podmladka, ki trenirajo pod vodstvom mojega očeta Marina Belaca in ti mladi že dosegajo lepe rezultate na mladinskih tekmovanjih. Ko sem bila jaz majhna, sem bila edina mladinka v klubu.

27. 6. 2024 ob/alle 21.00
46. Piranski glasbeni večeri 2024
46a edizione delle Serate musicali piranesi

**UVODNI KONCERT DIJAKOV
UMETNIŠKE GIMNAZIJE KOPER**
CONCERTO INAUGURALE DEGLI
STUDENTI DEL LICEO ARTISTICO
DI CAPODISTRIA

29. 6. 2024 ob/alle 20.30
Opera in balet SNG Maribor

OPERNA NOČ NA PLAŽI
UNA NOTTE D'OPERA
SULLA SPIAGGIA

VSTOPNICE / BIGLIETTI
www.avditorij.si

POMEŽIK SONCU® ZA POČITNIŠKA LETOVANJA

Pošlji SMS na **1919** s ključno besedo
POMEZIK10
in tako prispevaj **10€**.

Zveza Prijateljev
Mladine Slovenije®

4. mednarodno glasbeno tekmovanje Tartini 2024

31. maj - 2. junij 2024

Vljudno vabljeni na koncert nagrajencev
tekmovanja Tartini 2024, ki bo v nedeljo,
2. junija, ob 19:30 v Gledališču Tartini v Piranu.
Vstop je prost!

Rotary
klub Portorož

30 LET
YRS

Glasbena šola Koper
Scuola di musica Capodistria

tartini-competition.com

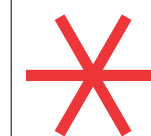

Celostna programska rešitev PRESTIGE

GIS Prestige za gostinstvo in družbeno prehrano
TS Prestige za trgovske dejavnosti
Relax Prestige za storitvene in wellness storitve
Spletna trgovina
Razvoz in spletno naročanje hrane
DocForward sistem za elektronsko izmenjavo
dokumentov med dobavitelji in naročniki

POS ELEKTRONČEK d.o.o. Livarska ulica 7, 1241 Kamnik | T: 01 8309 550 | M: 041 642 260 | prodaja@pos-elektroncek.si

ELEKTROCENTER

Salon svetil in največja ponudba elektromateriala
Vanganeljska c. 6, Koper • www.elektro-center.si
Tel.: 05/ 612 1500 • GSM: 041 283 385

Vabljeni v specializirano trgovino z elektrotehničnim materialom • Z načinom samopostrežbe za vaš hitrejši nakup

Lucija, Liminjanska c. 96, 6320 Portorož
Gsm: +386 41 618 541, Tel.: +386 5 677 87 77, + 386 5 674 62 30
E-pošta: kamp.fiesa@gmail.com

Izberite naravi prijazen način
plačevanja računov.

PREKLOPI NA
račun @ SCEGLI
pagamenti

Scegli la fatturazione elettronica
per il rispetto verso l'ambiente.

Makro

Z vami gradimo že več kot 30 let.

OBALA BO VEDNO MOJ DOM

Simpatična vremenarka Tanja Cegnar je ponosna na svoje koprskie korenine

Ker se s Tanjo Cegnar že desetletja družimo v dnevnih sobah, kjer nam prinaša simpatične, a v prvi vrsti nadvse profesionalne novice o vremenu, smo jo vzeli za svojo. Občudujemo tako njeno eleganco kot napovedi vremena. Le redki pa vedo, da je odlična strokovnjakinja, ki si je uspešno kariero ustvarila v prestolnici, pravzaprav živahna Primorka. Na Koper, kjer se je rodila in odraščala, ima lepe spomine in se vanj rada vrača. Z zanimanjem pa spremlja razvoj in napredek svojega rodnega mesta.

ANDREJA
COMINO

»Na odraščanje v Kopru imam lepe spomine. V otroštvu smo stanovali na glavnem trgu v mestu, Titovem trgu, kjer so bile takrat še poroke. Zelo živo se spominjam, kako sem že kot deklica komaj dosegla do roba okna, pa sem se potem sklonila čez in gledala prelepe neveste, njihove ženine in svate, ki so jih zasipali s konfeti. Neveste so imele prekrasne obleke in bile tudi sicer nadvse imenitno urejene, kot se za poroko spodobi ... Res pa je, da so bili tisto čisto drugačni časi in nekomu danes to razlagati z nostalgijo nima ravno smisla,« pravi Tanja, ki je še danes ni zapustil veseli primorski značaj, širok in sijoč nasmehek kot sonce, ki skozi vse leto tako blagodejno boža Primorce in poskrbi za najbolj sočne breskve, grozdje in paradižnike.

NA MEGLO SE TEŽKO NAVADIŠ

Ravno vreme je bilo ob prihodu v Ljubljano veliko presenečenje. »Na začetku sem se kar težko privajala, vsaka zima se mi je zdela grozna, še posebej, ker imam raje toplo kot hladno vreme. Najbolj moteča zame pa je bila zima,« odkrito prizna Tanja, ki bi na obali tudi ostala – če bi tam po končanem študiju dobila službo. Zdi se ji namreč prav, da gredo ljudje študirat izven rodnega mesta, pa se po diplomi vrnejo in doprinesejo k svojemu lokalnemu območju, ker, žal, ni dobila primerne službe, je morala, če je želela ostati v svojem poklicu, v Ljubljano. »Potem pa sem še spoznala svojega moža, se poročila in moja usoda je bila določena,« se pošali simpatična

vremenarka, ki pa seveda nikakor ni želela pozabiti svojih korenin. V Koper se še vedno rada vrača. To je njena morska oaza, iz katere z veseljem spremlja vse spremembe in napredek, ki se v njenem rojstnem mestu dogajajo v zadnjih desetletjih. Še posebej ji je všeč urejena promenada med Kopro in Žusterno in naprej proti Izoli. Po drugi strani pa opazi tudi gradbeno ekspanzijo, ko nove stavbe rastejo kot gobe po dežju. S tem, še posebej na Bonifiki, mesto kar malo izgublja svojo patino, vendar napredku ne moremo ubežati.

LJUBITELJICA POTOVANJ IN ROMANTIKE

Izjemna strokovnjakinja za vreme, ki je angažirana doma in v tujini, se rada vrača v domači Koper. »Poleti ne toliko, ker je možu prevroče, sicer pa kar pogosto. Ostale so mi navade domačinov iz mladosti, da se podobno kot tisti v Dalmaciji, ne cvremo in pražimo na soncu. Veliko bolj všeč mi je sprehoditi se po promenadi ob morju, sesti na klopcu in občudovati sončni zahod, spiti kapučino s pogledom na morje in palme ... Pa tudi koprška tržnica je zame od nekdaj nekaj posebnega, spominja me na otroštvo, uživam tudi v sprehodih po ozkih starih ulicah, ki so se še tako lepo ohranile in občudujem stare stavbe, na srečo še originalne iz beneških časov,« razlaga vremenarka, ki tudi rada potuje – v desetletjih je videla dobršen del sveta, a se, kakor rada potuje, tudi vrača domov.

3. PORTOROŽ BASKETBALL CUP

Od petka, 10.5.2024, do nedelje, 12.5.2024 smo bili priča tretji izvedbi košarkarskega turnirja »Portorož cup«. Turnir za fante rojene leta 2011 in mlajše je, v Montažni dvorani Lucija in Športni dvorani Lucija, organiziral Košarkarski klub Portorož.

Poleg ekipe organizatorja so na turnirju nastopali še dve slovenski ekipi in sicer Radovljica in Sežana, dve hrvaški ekipi Stoja Pula in Oliva Vodnjan ter tri ekipe iz Srbije, OKK Šabac in dve ekipe OKK Beograda. Mednarodna zasedba je v treh dneh odigrala skupno kar 20 tekem, vsaka ekipa pet tekem, kar naporen ritem za mlade fante. Vendar so ekipe čas med tekmami izkoristile za ogled obmorski krajev ter se navdušile nad slovensko Istro. Zmagovalec turnirja je domača ekipa Košarkarskega kluba Portorož, ki je premagala vse nasprotnike. Prvi tekmovalni dan so bili Portorožani boljši od Olive iz Vodnjana, z rezultatom 45:21, nato drugi dan še od OKK Šabac (35:24) in OKK Beograd B (49:16). V nedeljo so potekale tekme za razvrstitev, domačo ekipo je čakala šesta ekipa prvenstva Hrvaške za dečke do štirinajstega leta, KK Stoja Pula, ki je v svojih vrstah imela najboljšega strelca turnirja Emanuel Butkovič. Drugi polfinalni par pa sta sestavljali ekipi OKK Šabac in Radovljica, slednja je bila boljša z rezultatom 42 proti 33. Portorožani so dokaj lahko strli odpor višjih igralcev iz Pule in slavili z rezultatom 46:32. Stoja je bila v tekmi za tretje mesto boljša od OKK Šabac, ki je po lanskem drugem mestu, letos končal na četrtem.

Borba za zlato medaljo in največji pokal je bila izredno napeta, še slabe tri minute pred koncem je Jalen Oset (KK Portorož) zgrešil prosti met, pri rezultatu 46 proti 42 je imela Radovljica možnost s trojko zaostanek zmanjšati na točko, a so bili gostje neuspešni. Oset se je oddolžil s polaganjem in prednost povečal na šest točk. Nato je na sceno stopil Jure Stanovnik (KK Portorož), najprej izsilil korake najboljšega igralca Radovljice, nato pa zadel še tri proste mete od štirih in mirno pripeljal svojo ekipo do zmage z rezultatom 51 proti 44. Pokal za prvo mesto in prehodni pokal je prejel kapetan domače ekipe, Tomas Krajnc, pokal

za najboljšega igralca turnirja je prejel Jure Stanovnik (KK Portorož). Direktor kluba organizatorja, Aleks Cvetičanin, je podelil tudi nagrado za »Fair play«, ki jo je prejel igralec Portoroža, Alek Prole.

Končni vrstni red turnirja:

- 1. Portorož
- 2. Radovljica
- 3. Stoja Pula
- 4. OKK Šabac
- 5. Oliva Vodnjan
- 6. OKK Beograd A
- 7. Mesarija Prunk Sežana
- 8. OKK Beograd B

Turnir je bil na zelo visokem organizacijskem nivoju, pohvale prihajajo iz ust vseh udeležencev, organizatorji se pa zahvaljujejo vsem podpornikom, staršem, prostovoljcem, donatorjem in sponzorjem, ki so omogočili košarkarski vikend perspektivnim košarkarjem.

DOBRODELNI KONCERT NA BELEM KRIŽU

Zadnji majski dan bo Beli križ nad Piranom ali natančneje, parkirišče gostilne »Beli križ«, prizorišče dobrodelne glasbene prireditve v organizaciji gostilne »Beli križ«, Matjaža Zakrajška in Runkl benda.

GOSTILNA BELI KRIŽ
IN RUNKL BEND
ORGANIZIRATA

DOBRODELNI KONCERT

PETEK, 31. 5.
2024 OB 19.00

NASTOPAJO

PIRAN EXPRES, JAVNA VAJA IN ROK ZAKRAJŠEK, RUNKL BEND, SLAVKO IVANČIČ IN MATJAŽ ŠVAGELJ, HORNETS, TEDY BEARS Z JURETOM LESARJEM IN TEOM COLLORIJEM

TERASA GOSTILNE BELI KRIŽ

RAZSTAVA LIKOVNIH DEL DRUŠTVA VRTNICA

Zbrana sredstva bosta organizatorja namenila Skladu Silva, društvu za kakovostno življenje ljudi s posebnimi potrebami. Sklad Silva je dokaz moči predanih posameznikov, ki svoje vizije spreminjajo v dejanja, ustvarjajoč zavetje in pomoč ljudem s posebnimi potrebami. To bo že tretji tovrstni dogodek na Belem križu, kar pomeni, da postaja prireditev tradicionalna. Poleg plemenitega namena pritegne obiskovalce odlična glasba, ki jo izvajajo uveljavljene domače glasbene zasedbe in posamezniki ter prijetno druženje ob dobri hrani in pijači. Tokrat bodo za glasbeni del prireditve poskrbeli **Piran expres**, Javna vaja z gostom **Rokom Zakrajškom**, **Runkl band**, **Slavko Ivančič** in **Matjaž Švagelj**, **Hornets** in **Teddy Bears** z **Juretom Lesarjem** in **Teom Collorijem**. Naprodaj bodo tudi slike Društva likovnih ustvarjalcev Vrtnica. Znesek od prodanih slik bo šel v mošnjiček z donacijami. Organizatorji tudi tokrat pričakujejo dober odziv domačinov in še večji obisk kot na prvih dveh dogodkih. V ta namen bo parkirišče pri gostilni Beli križ v celoti namenjeno obiskovalcem in druženju ob dobri glasbi. Za dober prigrizek bodo poskrbeli organizator - gostilna »Beli križ« ter Matjaž in Milan s svojimi specialitetami. Parkiranje bo brezplačno zagotovljeno na parkirišču trgovine Mercator. **Nasvidenje v petek, 31. 5. ob 19.00 na terasi gostilne Beli križ.**

Poletna moda za posebne priložnosti

Kako zasijati na poletnih zabavah in potovanjih?

Poletje je čas za sproščenost pa tudi za posebne priložnosti, kot so zabave, poroke in potovanja. Pripravili smo vodič po najnovejših modnih smernicah za poletje 2024, da boste v vročih mesecih izstopale in se počutile odlično.

BOHO ŠIK – ROMANTIČNA LAHKOTNOST

Boho šik je sproščen, a hkrati nežen in igriv modni slog, ki se vedno znova vrača, še posebej v toplih poletnih mesecih. Zanj sta značilna zračnost in romantična estetika, zato je popoln za različne poletne priložnosti - od festivalov, do dogodkov na plaži in poletnih večerov na terasah.

Tudi to poletje izberite lahkotne in naravne tkanine, kot so bombaž, lan in svila, ki oblačilom dodajo mehko in zračnost. Dolge maksi obleke, široke hlače in prostorne tunike vam bodo omogočile, da se boste počutile udobno in svobodno. Videz dopolnite z edinstvenimi, ročno izdelanimi ali vintage dodatki ter sandali z resicami ali obutvijo v etno slogu.

POPOLNA BELINA: MONOKROMATSKA SVEŽINA

Monokromatski beli slog, prepoznaven po svoji svežini in prefinjenosti, se je uveljavil kot ena izmed ključnih modnih usmeritev za tople poletne dni. Bela ne le odlično odraža sončno svetlobo, temveč je idealna za ustvarjanje čistega in povezanega videza. Od ohlapnih lanenih srajc, do elegantnih maksi oblek, so bela oblačila priljubljena izbira za različne priložnosti, od plažnih zabav do večernih sprehodov. Dodajanje prosojnih belih oblek pa daje temu angelskemu videzu zapeljiv pridih.

Tudi to poletje se lahko odločite za monokromatski beli slog od glave do pete le v primeru, če se odpravljate na poroko, vsekakor izberite kakšno drugo barvo, da se izognete morebitnim modnim spodrslijajem.

BLEŠČICE TUDI POLETI

Če ste do zdaj bleščice omejevale le na praznične dni ob koncu leta, je čas, da to spremenite! Oblačila in dodatki z bleščicami lahko obogatijo tudi povsem vsakdanje poletne stajlinge, če jih seveda pametno kombinirate. Letos poleti si lahko mirne vesti privoščite formalne hlače in top z bleščicami, ki bodo vašemu videzu dodale sodoben in drzen pridih, ne da bi pri tem žrtvovala eleganco. Če želite vašemu outfitu dodati še dodaten sijaj brez pretiranega truda, izberite blešče-

če dodatke, kot so torbice, čevlji ali nakit. Če pa iščete bolj subtilen pristop, izberite oblačila z diskretnimi bleščičastimi detajli, ki v sončni svetlobi lepo zasijejo. Prav tako ne pozabite na kombinacijo bleščic s preprostim, elegantnim kosi, s katerimi boste dosegle uravnotežen videz, pripravljen za poletno noč polno čarovnije in glamurja.

HLAČE Z VISOKIM PASOM

Visoki pasovi se pojavljajo že nekaj sezon, a zdaj je čas, da tudi za posebne poletne priložnosti izberete hlače z visokim pasom. Visoki pas ne samo, da bo poudaril vašo postavo, ampak bo vašemu stajlingu dodal tudi pridih eleganc in sodobnosti. Hlače z visokim pasom lahko kombinirate s preprostejšimi zgornjimi kosi ali z elegantnimi bluzami. Za posebne poletne priložnosti jih kombinirajte z visokimi petami, da z njimi še dodatno podaljšate silueto ali z nizkimi sandali za bolj sproščen videz. Izberite tudi izstopajoč pas, ki bo hlačam dodal dodaten stilski element.

KAJ PA BARVE?

Top barve tega poletja vsekakor vključujejo češnjevo rdečo, pistacija zeleno, turkizno in sorbet rumeno. Češnjevo rdeča je zapeljiva in vpadljiva ter idealna za tiste, ki želijo svojim stajlingom dodati drzen pridih. Če ste navajene na bolj nevtralne tone, jo lahko postopoma vključujete s preprostimi kosi, kot so majice ali čevlji.

Pistacija zelena velja za svežo alternativo tradicionalnim zelenim tonom in se odlično kombinira z umirjenimi barvami, kot sta rjava in siva ter z vibrirajočo oranžno za popolno poletno usklajenost. Sorbet rumena, ki spominja na sladko limonino osvežitev, pa prinaša mladostno energijo in se lepo sklada s svetlejšimi toni, kot so bela, bež in svetlo siva, ponujajoč številne možnosti za dnevne ali večerne kombinacije.

Foto: Unsplash.com

ANDREJA
ČMAJ FAKIN

PREVERJAMO URBANE MITE

Jecljanje

PO DEFINICIJI SVETOVNE ZDRAVSTVENE ORGANIZACIJE (WHO) JE JECLJANJE MOTNJA RITMA GOVORA, V KATEREM OSEBA NATANČNO VE, KAJ ŽELI POVEDATI, VENDAR ČASOVNO TEGA NI SPOSOBNA IZVESTI, KER NEHOTE PONAVLJA, PODALJŠUJE ALI PREKINJA POSAMEZNE SESTAVINE GOVORA.

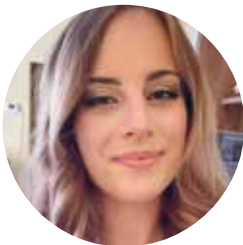
Jecljanje pa ni samo težava v govorno-jezikovni komunikaciji, temveč se dotika celotne človekove osebnosti. V Slovenija jeclja več kot 20.000, v svetovnem merilu pa kar 7 milijonov odraslih, motnja pa je pogostejša pri moških. Je pa jecljanje še vedno stigmatizirano, marsikdaj predstavlja oviro pri zaposlitvi, pri iskanju življenjskega partnerja, v šoli, pri socializaciji ... Jecljanje se seveda lahko pojavi tudi pri otrocih, in sicer med drugim in petim letom starosti, ko se njihovi možgani hitro razvijajo, besedni zaklad se vsak dan bogati in se lahko vse to odrazi tudi pri govoru. Vendar brez skrbi, pri kar 75 % otrok, ki začnejo jecljati v predšolskem obdobju, je to le prehodno in običajno mine samo od sebe.

1. **Jecljanje je psihološka motnja. Ni res.** Stres in tesnoba ne povzročata jecljanja, lahko pa povečata resnost le-tega. Osnovni vzrok jecljanja pa je po navadi nevrološki in genetski. To pomeni, da je jecljanje povezano z delovanjem možganov in ni izključno posledica psiholoških težav.

2. **Ljudje, ki jecljajo, so manj inteligentni. Ni res.** Ni povezave med jecljanjem in inteligenco. Ljudje, ki jecljajo, so enako inteligentni kot tisti, ki ne jecljajo, kar dokazuje tudi to, da se z jecljanjem spopada kar nekaj znanih oseb (nekaj jih lahko najdete na koncu članka).

3. **Otroci prerastejo jecljanje. Delno drži.** Kot sem zapisala že v uvodu, bo približno 75% otrok, ki začnejo jecljati, preraslo to težavo brez intervencije. Vendar pa pri nekaterih otrocih lahko jecljanje postane dolgotrajno in zahteva strokovno pomoč. Več možnosti, da se jecljanje ne bo nadaljevalo tudi v odrasli dobi je, če se pojavi pred dopolnjenim tretjim letom in pol starosti in če ne traja več kot nekaj mesecev. Ob tem moramo poudariti, da ko in če otrok prične jecljati, za to niso odgovorni starši. Lahko pa sami veliko naredijo, da to čim prej mine: z otrokom govorimo počasi, razločno, uporabljamo kratke stavke, postavimo samo eno vprašanje naenkrat, ga ne prekinjamo, ne zahtevamo, da govori počasneje ali celo da povedano še enkrat ponovi, ga ne dopolnjujemo, se mu posvetimo, počakamo, da pove do konca, predvsem pa ga na govorno napako ne opozarjamo. Previdni moramo biti tudi pri izbiri risank, da v njih govorijo počasi, jasno, da ne uporabljajo težkih besed in tujk. Če jecljanje ne mine, pa je potrebno poiskati strokovno pomoč - izbrani pediater

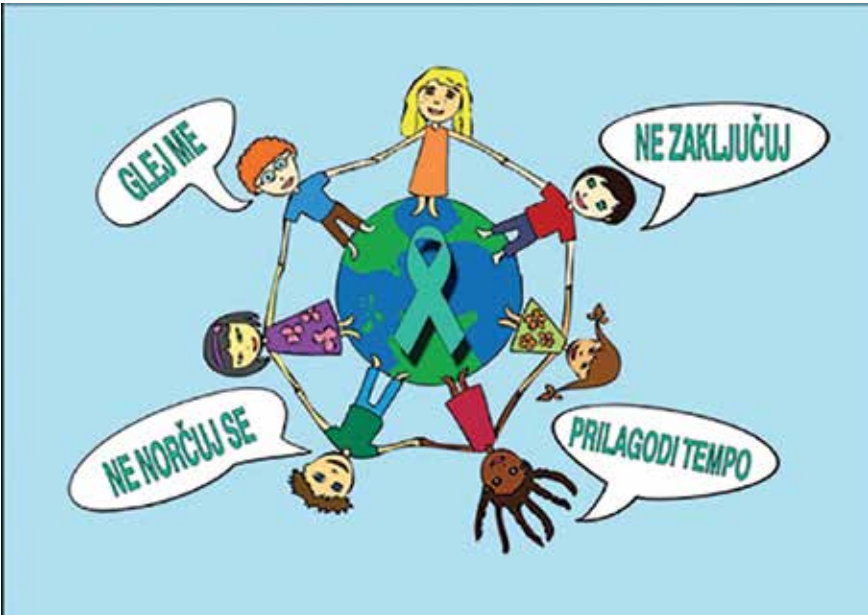
MANCA
HRIBOVŠEK

Za konec še nekaj nasvetov Društva logopedov Slovenije, ki jim lahko sledimo, ko imamo pred seboj sogovornika, ki jeclja:

- Izogibajte se pripombam, kot so: »Govori počasneje!«, »Globoko vdihni!« ali »Sprosti se!«, saj ne pomagajo in lahko delujejo celo ponižujoče.
- S svojo mimiko in gestikulacijo sporočajte, da poslušate in da je pomembno, kaj vam oseba želi sporočiti, in ne, kako bo to povedala.
- Čim bolj naravno vzdržujte očesni kontakt in počakajte, da oseba konča svojo pripoved.
- Poskusite se izogniti zaključevanju povedi in vsiljevanju besed. Govorite sproščeno in počasi, vendar še vedno naravno. To pripomore k boljši komunikaciji.
- Zavedajte se, da je telefonski pogovor za osebe, ki jecljajo, še posebej stresen. Kadar dvignete slušalko in se dalj časa nihče ne oglasi, se, preden odložite, prepričajte, da na drugi strani ni oseba, ki jeclja, in poskuša začeti pogovor z vami.
- Pri govoru ne hitite. Govorite s primerno hitrostjo, a govora ne upočasnite toliko, da bi zvenel nenaravno.

Foto: Center za sluh in govor Maribor

Vrt v juniju

Deževni mesec maj se poslavlja.

Zaradi temperaturnih nihanj so rastline doživele nekaj stresnih situacij, zato poskrbimo, da si hitro opomorejo. Uporabimo lahko doma pripravljene pripravke za krepitev rastlin iz bezga, njivske preslice, rmana ali pa kupimo pripravke z izvlečki morskih alg, sojinega lecitina in aminokislin. Škropimo lahko večkrat, da bodo tudi v sušnih obdobjih bolj trpežne.

Gredice bi nas morale junija obdarjati z bogatim pridelkom solate, paradižnika, bučk, redkvic, blitve, paprike, kumaric... Na začetku meseca lahko posadimo še lubenice in melone, ki imajo rade pognojeno posteljico in med vegetacijo zahtevajo precej vode, paradižnikom začnemo odstranjevati zalistnike. Na prostih gredicah lahko začnemo s setvijo in sajenjem rastlin za jesensko obdobje kot poletni radič, endivijo, listnati in brstični ohrovt, zelje, por. Največja težava zelenjavnega vrta so polži, zato se jih moramo znebiti, preden naredijo preveliko škodo.

V **zeliščnem vrtu** se veliko rastlin razkazuje v vsej svoji lepoti. Primeren čas za nabiranje je po rosi in pozno popoldan, ko vročina popusti. Nikoli jih ne nabiramo takoj po dežju, ker se zmanjšajo učinkovine, zato počakamo vsaj en dan. Pomembno je, da nabereмо le

SAŠO
MEJAK

toliko, kolikor potrebujemo, pustimo še za druge nabiralce in s prekomernim nabiranjem ne povzročimo propad rastišča. Rastline za nabiranje so rman, šetraj, melisa, meta, njivska preslica, trpotec, materina dušica, vinska rutica, pelin... Če zaznamo bolezni ali škodljivce, uporabimo ekološke pripravke, da se jih znebimo.

Češenj, kar jih je bilo ostalo po slabih vremenskih razmerah, smo se že najedli, proti koncu meseca bo že kakšna marelica. Vsečili se bomo tudi malin, borovnic. Ribez, že stoletja zastopan v naših vrtovih, ni več razširjen. Najbolj vzgajani so rdeč in nje-gov mutant, najbolj zgođen je beli, najbolj pozen črni. Vzgoja ribeza ni zahtevna in nas z malo truda bogato nagradi, ker vsebuje veliko C – vitamina. Lahko pa ga pre-delamo tudi v marmelade, napitke, sirupe.

Okrasni vrt obarvajo cvetovi, listi in poganjki, v gredice lahko še vedno dosadimo enoletnice, da bujno cvetijo vso sezono do pozne jeseni. Junija so že lepo razraščene

krasule, vinke, portulaki, kofeje ... Pazljivi moramo biti pri prehrani enoletnic. Priporočljivo je zalivanje s tekočimi gnojili enkrat tedensko, pomembno pri vzdrževanju je tudi odstranjevanje odcvetelih cvetov. Za **travnate površine** poskrbimo z redno košnjo in rednim dognojevanjem. Če kosimo prenizko, se rastline poskušajo regenerirati, vendar veliko težje, zato niso takšne, kot smo si jih želeli. Košnjo opravimo glede na vremenske razmere. Če bo junij bolj deževen, bo treba kositi bolj pogosto. Če bo bolj suh, bo košnja redkejša, z namakalnim sistemom pa vzdržujemo optimalno vlažnost travne ruše.

Bučkini polpeti

Ekola, pravijo, da kdor čaka, dočaka. V soboto se začne meteorološko poletje, kar pomeni, da so naše misli že usmerjene na konec šolskega leta, dopuste, zabave ob in v morju, poletne obleke in pa tudi odlično hrano, ki jo lahko pripravimo iz sveže pridelane zelenjave, ki smo jo uso pomlad na naših njivah in v gredicah pridno zalivali, čistili plevel in ponosno opazovali, kako bujno raste in uspeva.

A obstaja še kaj lepšega od tega, da se na sobotno jutro z nožkom in košaro odpravimo na vrt, nabereemo naše domače pridelke in iz tega pripravimo kosilo za vso družino? Kilometer nič v pravem pomenu besede! Jaz pravim, da je to zlata vredno. Med bogato izbiro poletne zelenjave pa se skrivajo tudi bučke. Lahko jih pripravimo na različne načine: tenstane, dodamo v rižote, narastke, pašte ... ali pa iz njih pripravimo polpete. Takšne, kot jih je delala tudi moja nona Olga. Pa pogledjmo.

Sestavine:

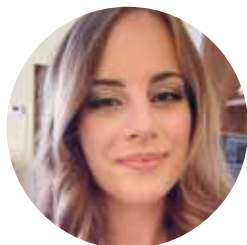
- 700 gramov bučk
- 4 žlice moke
- 2 jajci
- 1 strok česna
- večja čebula
- 100 gramov sira, ki se dobro topi
- začimbe (sol, peteršilj, poper)
- olje

Postopek:

Bučke najprej dobro operemo, naribamo, solimo po okusu in jih pustimo počivati, da spustijo vodo. Nato jih dobro osušimo (lahko jih tudi zavijemo v kuhinjsko krpo) in damo jajca, moko, sir, na drobno sesekljano čebulo in česen (najbolje, da to naredite kar v sekljalniku, da bo res na drobno) ter še ostale začimbe. Dobro premešamo. Medtem na ogenj damo ponev, v katero smo dali olje in počakamo, da se segreje. Z rokami (lahko tudi z žlico ali s servirno

**MANCA
HRIBOVŠEK**

žlico za sladoled) oblikujemo polpete. Velikost je poljubna, odvisna od tega, koliko polpet želite narediti. Polpete položimo v vrelo olje in jih pečemo na vsaki strani toliko časa, da so lepo zapečene in zlato-rjave barve. Odlagamo jih na krožnik s papirnatimi servietami, ki vpijejo odvečno olje oziroma maščobo. Postrežemo jih lahko skupaj s solato, različnimi omakami... Moja najljubša je jogurtova omaka. Pripravimo jo iz grškega jogurta, ki mu dodamo malo soli, česna v prahu, drobno sesekljanega peteršilja, bazilike in limone (začimbe lahko prilagajate po svojem okusu, lahko dodate tudi kajenski poper za nekaj pikanosti). Je pa to odlična jed tudi za piknike, če želite bolj zdravo različico za vaše najmlajše, pa lahko polpete pripravite tudi v pečici.

Fotografije vaših poletnih jedi mi lahko tudi tokrat pošljete na elektronski naslov [manca.hribovsek@obalaplus.si](mailto:hribovsek@obalaplus.si). Aja, zraven pripišite še vaš predlog za recept, ki ga bomo objavili v naslednji številki.

GEODETSKE STORITVE d.o.o. PORTOROŽ

VBS d.o.o. Portorož
Obala 125, 6320 Portorož
tel.: 05/677-85-80
GSM: 031/637-176
e-mail: bogdan@vbs.si

BRITANSKA PRINCESA, ROJENA SPENCER (1961-1997)		TURŠKI POLITIK KENAN	1 ČRKA IMENA MANEKENKE TUTAN OSEBA IZ BIBLIJE			URBAN JARNIK	REKA V MAKEDONIJI	7 ČRKA ABECEDNE INDIJSKI BOG OGNJA		OBUVALO S KOLESCI IZ LESA, KOVINE ALI TRDE GUME ZA KOTALKANJE	KONRAD ADENAUER	ITALIJANSKI SLIKAR CIPRIANO EFISIO	KEMIJSKI ZNAK ZA FOSFOR KATRAN		KDOR SE POKLICNO UKVARJA Z LIKANJEM, LIKALEC	DEL SKELETA	OTOK V FRANCOŠKI POLINEZIJI
SLOVENSKA PEVKA MUŠIČ						KDOR POPRAVLJA URE											
SLOVENSKI PISATELJ CANKAR						LOV (POG.)				PRINCIP VSEH STVARI PRI ANAKSI-MANDRU SESEK							
OPERNI SPEV, NAPEV							MESTO V AVSTRUJI				USTALIEN NAČIN DELA TERENEC ZNAMKE TOYOTA						
SLOVENSKI PEDAGOG MIHA							RIMSKI DRŽAVNIK, GOVORNIK OBLASTI BAKTERIJA						PODATKI, NAVEDBE (KNJIZ.)				
ANTON NANUT			KLOP, PRŠICA (NAR.)					STROKOVNI POGOVOR		NADLEŽNA ŽUŽELKA VNOS PODATKOV V RAČUNALNIK			KRAJ PRI DOMŽALAH EGIPČANSKI BOG SONCA, RA			NAPRAVA ZA SKENIRANJE	NEKDANJA VELIKA TOVORNA JADRNIC
SESTAVIL Boris Kraljšek		ROPARSKA PTICA	MARKO ELSNER PRIPRAVA ZA POMETANJE			MAMILO, NARKOTIK					ČAROVNIK (POG.)					SILVO KARO NEKDANJI SRBSKI NOGOMETAŠ ALEKSANDAR	
MEGLA V INDUSTRIJSKIH MESTIH, POMEŠANA Z DIMOM						STOŽČASTI DEL STROJA JAPONSKI SKAKALEC MASAHIRO					GORSKA ZDRAVILNA RASTLINA PEVEC GJURIN						
MUZEJ V MADRIDU							SPREGATEV (KNJIZ.)							DEL LESA, TRSKA			
PRITOK KASPIJSKEGA JEZERA, ATREK							HRVAŠKA PEVKA ALKA KOS SUKANCA					SVETA PODOBA V PRAVOSLAVJU STARA MAMA		GRŠKI MITOLOŠKI LETALEC			
LESENO, PIŠČALI PODOBNO PIHALO									NOČNA PTICA, PODOBNA SOVI	DEL KROŽNICE				LISAST, MAROGAST VOL			
ANTON ASKERC			PROSTOR ZA SEKANJE, CEPLJENJE DRV, NATON	BAJKA, LEGENDA, MITOS, RIKO DEBENJAK				ČRT OMERZEL OTOČEK V SKADARSKEM JEZERU			NJVSKA ROŽA				ROMAN ANTOLINC KDOR KAJ DELA, CINITELJ (LAT.)		
NEMŠKI PISATELJ IN ZGODOVINAR ERNST MORITZ (1769-1860)		JAVOR (LAT.)	ČEBELI SAMEC ČRTA, POTEZA (POG.)				KNJIGARNA (ZAST.) MONGOLSKA DINASTIJA					PREČNA NIT V TKANINI					
							ZLITINA ŽELEZA REDEK NEBESNI POJAV						LJUDSTVO V LAOSU	RIBJE JAJČECE MODEL GOLEGA TELESA			
AMERIŠKA OBVEŠČEVALNA SLUŽBA				MESTO V DALMACIJI	IGRALNA KARTA				AMERIŠKI VESOLJSKI RAKETOPLAN IGOR PRETNAR								
REKA V ŠPANJI						TURŠKO ŽGANJE, JANŽEVEC				SODNIK V GRŠKEM PODZEMLJU				VZDEVEK HINKA BRATOŽA			
HRVAŠKI PISATELJ IN ČASNIKAR IVAN							RUDAR (POG.)			ALPSKA DOLINA POD TRIGLAVOM				IME NEKDANJEGA SMUČARJA PETROVIČA			

JIAN: mong. dinastija **OPPO:** it. slikar **APERION:** princip **NERAT:** slo. pedagog **RAEC:** maked. reka **ENNS:** avst. mesto **MOIRA:** boginja usode **IVOŠ:** srb. nogometaš

Kulinarično potovanje po Istri.

istrian
bistro
& TAPAS BAR

istrianbistro@lifeclass.net

/IstrianTapas

/istrianbistro

Istrabenz Turizem d. d., Obala 33, 6320 Portorož

NEPONOV LJIVA PONUDBA

TOYOTA
YARIS CROSS

ŽE OD
18.990 €

AVTO CENTER JEREB 051/233-101, 051/682-666

DO
10 LET
JAMSTVA

Cena velja za Yaris Cross 1.5 Luna. Povprečna porabagoriva za vozila Toyota Yaris Cross: od 4,4 do 6,2 l/100 km in emisije CO₂: od 100 do 140 g/km. Emisijska stopnja: za 1,5 EURO 6 AP. Emisije NOx: od 0,0033 do 0,0093 g/km. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delce PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. 10 letno jamstvo hibridne baterije velja ob rednih testih hibridne baterije (HHC) na 1 leto ali 15.000 prevoženih km (kar nastopi prej) pri pooblaščenih prodajno-servisnih Toyota trgovski mreži. Po preteku tovarniške garancije vam ponujamo brezplačno vključitev v program jamstva Toyota Relax (vse do starosti 10 let ali 200.000 km). Slika je simbolična. Več na www.toyota.si